

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
ZEMĚDĚLSKÁ FAKULTA

Studijní program: B4131 Zemědělství

Studijní obor: Agropodnikání

Katedra: Katedra veterinárních disciplín a kvality produktů

Vedoucí katedry: prof. Ing. Jan Trávníček, Csc.

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Problematika "PET FOOD" – krmiva pro psy

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Pavel Smetana

Konzultanti bakalářské práce: Markéta Šatalíková

Autor: Lenka Zemanová

Jílovice, duben 2012

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

Fakulta zemědělská

Akademický rok: 2010/2011

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Lenka ZEMANOVÁ**
Osobní číslo: **Z09456**
Studijní program: **B4131 Zemědělství**
Studijní obor: **Agropodnikání**
Název tématu: **Problematika "PET FOOD" - krmivo pro psy**
Zadávací katedra: **Katedra veterinárních disciplin a kvality produktů**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Cílem práce je zpracovat rešerši na zadané téma.

Metodika: Zpracovat literární zdroje zabývající se výrobou různých typů krmiv pro malá a velká plemena psů se zaměřením na složení a zdravotní benefity.

Výsledky: Tabulkové a grafické zpracování zjištěných údajů.

Diskuse: Shrnutí zjištěných údajů.

Závěr: Přehledné shrnutí nejdůležitějších výsledků.

Seznam použité literatury: V abecedním řazení podle ČSN 01 01 97 Bibliografická citace.

Rozsah grafických prací: **tabulky a grafy**

Rozsah pracovní zprávy: **30 stran**

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná**

Seznam odborné literatury:

- Laue, D.K., Tucker, L.A.: Recent advances in pet nutrition. Nottingham: Nottingham University Press, 2006, 1. ed., 201 pp.
- Novák, P., Šoch, M., Latini, J.: Využití doplňkové a nekonvenční péče o zdraví v chovech hospodářských a domácích zvířat 2001. Část A. Brno: VFU (Brno), 2001, 1. vyd., 44 s.
- Reece, W.O.: Fyziologie a funkční anatomie domácích zvířat. Praha: Grada, 2011, 1. české vyd., 473 s.
- Odborné články z databází dostupných v katalogu akademické knihovny Jihočeské univerzity.
- Odborné články týkající se sledované problematiky v časopisech: Perspektivy jakosti, Journal of the Science of Food and Agricultural, Journal of Agricultural and Food Chemistry, Fleischwirtschaft International, Maso a ze sborníků z odborných konferencí
- Internetové databáze: ISI Web of Knowledge (Current Contents), Agroweb

Vedoucí bakalářské práce:

Ing. Pavel Smetana

Katedra veterinárních disciplin a kvality produktů

Konzultant bakalářské práce:

Markéta Šatalíková

Absolutio, s.r.o., Praha

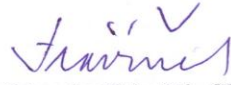
Datum zadání bakalářské práce: **14. března 2011**

Termín odevzdání bakalářské práce: **15. dubna 2012**

prof. Ing. Miloslav Šoch, CSc.

děkan

**JIHOČESKÁ UNIVERZITA
V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
ZEMĚDĚLSKÁ FAKULTA
studijní oddělení
Studentská 13
370 05 České Budějovice**

prof. Ing. Jan Trávníček, CSc.

vedoucí katedry

Prohlášení:

Prohlašuji, že svoji bakalářskou práci jsem vypracovala samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě (v úpravě vzniklé vypuštěním vyznačených částí archivovaných Zemědělskou fakultou JU) elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách.

Datum: 11. dubna 2012

.....
Lenka Zemanová

Poděkování:

Na tomto místě bych chtěla poděkovat především vedoucímu práce panu Ing. Pavlu Smetanovi, Ph.D. za čas a trpělivost, kterou této práci i mně obětoval. Dále panu MVDr. Leo Sochorovi za poskytnutí odborné literatury a v neposlední řadě všem členům rodiny za podporu.

Abstrakt:

Cílem této práce bylo vytvořit přehled krmiv a pomocí dotazníku zhodnotit trh s těmito výrobky. Trh krmiv pro psy je v České republice zastoupen mnoha výrobci. Jedná se o výrobce jak s celosvětovou působností (Pedigree, Candy, Brit) tak i regionální (Fitmin, Propesko). Ve svém portfoliu výrobků mají sortimentně zastoupeny většinou všechny skupiny psů (jak věkově, tak podle plemen ale i podle zátěže psů).

Z provedeného dotazníkového šetření je zřejmé, že lidé nejčastěji krmí svého psa kombinací granulí a zbytků z kuchyně. To je dáno tím, že lidé na vesnici mají svého psa spíše jako hlídačoho a nehledí tak na jeho výživu a dají mu do krmné dávky vše, co zbude od stolu.

Z faktorů, které ovlivňují respondenty při výběru psího krmiva, je na prvním místě již osvědčený výrobek. Na druhém místě jsou současně cena a složení výrobku. Překvapující je, že 70 % všech dotázaných čte složení výrobku, ale pouze 30 % ví, jak se takový produkt vyrábí.

Mezi nejpoužívanější značky patří Pedigree na druhém místě a na stejně Friskies a Propesko. Nejznámější značkou je Pedigree dále pak Propesko, Friskies.

Klíčová slova:

Pes, Výživa, Krmiva pro psy, BARF

Abstract:

The aim of this work was to create a list of feed and a questionnaire to assess the market for these products. The market in the Czech Republic are represented by many manufacturers . It is a manufacturer as a worldwide (Pedigree , Candy , British) and regional (Fitmin , Propesko). Its portfolio of products are represented in assortment mostly all groups of dogs (both age and breed according to the load but also by dogs).

The conducted survey shows that most people feed their dogs a combination of chips and debris from the kitchen. This is because the people in the village have their dog more like a watch , and so does not look at his food and give it to ration whatever is left over from the table.

The factors that influence respondents when selecting a dog food is the first place is already a proven product. In second place are both price and product formulation. Surprising is that 70 % of all respondents read the ingredients, but only 30 % know how a produkt was manufactured.

Among the most popular brands include Pedigree and second place at the same Propesko and Friskies . The most famous brand is then Propesko Pedigree , Friskies .

Key words:

Dog, Nutrition, Dog Food , BARF

OBSAH:

1.	Úvod.....	10
2.	Literární přehled.....	11
2.1	Výživa a krmení psů.....	11
2.2	Potrava psa	12
2.3	Bílkoviny.....	12
2.4	Sacharidy.....	13
2.5	Tuky	14
2.6	Minerální látky	15
2.7	Vitamíny.....	16
2.8	Voda	17
2.9	Krmiva živočišného původu	18
2.10	Krmiva rostlinného původu.....	19
2.11	Krmiva dělaná doma	20
2.12	Konzervovaná krmiva	20
2.13	Suché kompletní krmivo	21
2.14	Kompletní krmiva se zvýšeným obsahem sušiny	22
2.15	Ostatní	22
2.16	Značky krmiv: historie firmy, výroba	22
2.16.1	Brit	22
2.16.2	Candy	22
2.16.3	Fitmin	22
2.16.4	Pedigree.....	23
2.16.5	Purina	24
2.17	Zákonném povinné údaje na etiketě.....	24
2.18	Jednotlivé kategorie krmení - Granule.....	26
2.18.1	Granule pro štěňata	27
2.18.2	Granule pro dospělé psy.....	30
2.18.3	Granule pro psy s nadváhou a seniory	34
2.18.4	Granule pro psy v zátěži.....	35
2.18.5	Granule pro psy se zažívacími problémy a alergiemi.	35
2.19	Konzervy	36
2.19.1	Konzervy pro štěňata.....	36
2.19.2	Konzervy pro dospělé psy.....	37
2.19.3	Paštiky pro psy	38
2.20	Pamlsky pro psy	38
2.21	Ostatní krmivo.....	40
2.22	Vitamíny.....	40
2.23	BARF	41
2.24	Technologie výroby PET FOOD	42
2.17	Termicky extrudované suché krmivo.....	43
2.18	Za studena lisované suché krmivo	43
2.19	Konzervované vlhké krmivo	43
3.	Cíl a metodika	45

4.	Vyhodnocení dotazníku	46
5.	Závěr	52
6.	Přehled použité literatury a zdrojů	53
7.	Přílohy	57

1. Úvod

Správná výživa je velmi důležitá. Strava, kterou pes přijímá, má velký vliv na vývin a růst štěňat, dobrou fyzickou kondici, zdravotní stav a výkonnost i kvalitu srsti. Z toho vyplývá, že výživa je jedním z rozhodujících faktorů, které ovlivňují dobrý zdravotní stav zvířete i délku života. Pes by se neměl překrmovat, ale zase na druhou stranu by neměl trpět hladem. Za vyváženou krmnou dávkou se považuje taková kombinace krmných surovin, která je potřebná k udržení zvířete v dobrém zdravotním stavu s ohledem na jeho věk a způsob života. V dnešní době se průmyslově vyrábí krmiva v několika odlišných formách, a to jako kompletní nebo doplňková krmiva, dále ve formě granulí nebo konzerv. Se vzrůstajícím objemem peněz, které se v této oblasti „točí“, však vstoupila na trh celá řada více či méně kvalitních výrobců psích krmiv. Právě to, co odlišuje výrobce a značky, je kvalita vstupních surovin.

Správnou výživou a druhy krmiva bych se chtěla zabývat ve své bakalářské práci.

2. Literární přehled

2.1 Výživa a krmení psů

Psi se během dlouhého období domestikace adaptovali na život po boku lidí. Trávicí trakt psů je flexibilnější ve schopnosti využívat veškeré základní živiny (bílkoviny, tuky a uhlohydráty) tak, aby vyhovovaly jejich metabolickým potřebám. To znamená, že např. využívají uhlohydráty v potravě lépe než typicky masožravá zvířata ([online] dostupné na <http://www.veterinarnipece.cz/obecna-pravidla-vyzivy-psu-3383.html>, staženo dne 8.10.2011).

Pes, původem psovitá šelma, je přizpůsobený konzumování potravy živočišného původu. Jinými slovy, je to masožravec, a proto je maso jeho nejpřirozenější potravou. Svědčí o tom i stavba jeho chrupu. (BARLÍK, 1988). Zubní vzorec u psa je následující: I 3/3, C 1/1, P 4/4, M 2/3. Zubní vzorec definuje počet řezáku (I), špičáků (C), třenáků (P) a počet stoliček (M) na jedné polovině horní a dolní čelisti. Číselky ve zlomcích znamenají počet příslušných zubů v horní čelisti a jmenovatele udávají počet příslušných zubů v dolní čelisti (REECE, 2011).

Čelistmi, které fungují jako nože, „odstříhne“ z většího kusu potravy menší kousek a spolkně ho (BARLÍK, 1988).

Většina psů patřící k plemenům západní kulturní oblasti by vůbec nebyla schopna obstarat si samostatně potravu a přežít ve volné přírodě. Na druhé straně se trávicí ústrojí psů domácích ještě do značené míry podobá ústrojí vlka (HEGEWALD-KAWICH, 1996).

Po sto letech zkušeností s průmyslově vyráběnou stravou pro domácí mazlíčky a s jasnými výsledky jejího vlivu na kvalitu psiho života dnes už nikdo vážně neřeší jiný způsob výživy. (HROMAS et al, 2008).

Ještě před nedávnem jsme se mohli ve specializovaných obchodech alespoň zhruba zorientovat podle tvrzení na obalu krmiva, podle povinného popisu – deklarace, podle uvedeného výrobce a země původu a zejména podle ceny. Chovatel si mohl vybrat z lacinějších krmiv kategorie ekonomické, přes nižší či vyšší střední třídu – jakýsi standard, tehdy nazývaný prémiová třída, až po nejkvalitnější krmiva, obvykle světově rozšířených renomovaných značek v třídě superprémiové. V době internetových rychlých zvrátů a v bojových podmínkách ekonomické krize už tato pravidla neplatí ([online] dostupné na <http://www.jakkrmit.cz/spravne-krmivo/> staženo dne 10.10.2011).

Dnes v oboru výzkumu a vývoje pracují stovky odborníků. Nejlepší kompletní suchá krmiva jsou na takové úrovni, že psům může závidět každý pojídající potraviny ze supermarketu. Potřeby psů v různých stádiích růstu, vývoje, stárnutí, zátěže a v různých podmínkách chovu jsou zmapovány naprosto přesně. Potřebné ingredience i technologické postupy výroby jsou dopracovány k dokonalosti. Složitě biologické procesy jsou poznány nesrovnatelně lépe a přesněji, než ve výživě lidí ([online] dostupné na <http://www.jakkrmit.cz/spravne-krmivo/> staženo dne 10.10.2011).

2.2 Potrava psa

Psi přijímají krmivo za účelem získání živin a energie potřebné k zachování života a k zajištění reprodukce. K tomu je zapotřebí, aby bylo podáváno vhodné krmivo, které zvíře ochotně přijímá a které je zdrojem vyvážené krmné dávky (<http://www.faraonpetfood.cz/analyza-krmiva-pro-psa-x31047> staženo dne: 8.10. 2011). Některé způsoby chování jsou spojené s přijímáním potravy. Pokud má pes přístup k potravě, přijme co největší množství, a dokonce někdy prokazuje sklony schovávat si potravu na později na různých místech ve svém okolí. Je zajímavé, že jsou schopni rozlišovat sladkou chuť, ale pokud jim sladké nebylo podáváno v raném věku, je menší pravděpodobnost, že tuto chuť budou později vyhledávat ([online] dostupné na <http://www.veterinarnipece.cz/obecna-pravidla-vyzivy-psu-3383.html> staženo dne 8.10. 2011).

V potravě musí být zastoupeny bílkoviny živočišného původu, sacharidy, tuky, minerální látky, vitamíny a voda (BARLÍK, 1988).

Každá složka výživy hraje přesně vymezenou roli a umožňuje optimální funkčnost organismu zvířete. Vyvážený poměr hlavních živin přispívá nejen k udržování dobrého fyzického a psychického stavu, ale i k vynikající chutnosti potravy ([online] dostupné na <http://www.veterinarnipece.cz/obecna-pravidla-vyzivy-psu-3383.html> staženo dne 8.10. 2011).

Čím větší námahu má pes podstoupit, tím větší podíl masa musí dostat. Velikost krmné dávky je dána také plemenem, stářím, dostatkem či nedostatkem pohybu, březostí. U starších psů je třeba zohlednit kvalitu chrupu a celkově snížený metabolismus (BARLÍK, 1988).

V současné době se objevilo množství speciálních suchých (granulovaných) krmiv pro psy. V granulovaných krmivech by měla být výrobcem zajištěna denní potřeba všech životních komponentů, ale základem výživy by měla být přirozená čerstvá potrava. Podobně i různé vitaminominerální doplňky při zajištěné kvalitní výživě jsou pouze občasným doplňkem potravy (HROMAS et al., 2008).

Ukazatelem kvality výživy je správná kondice psa s ohledem na jeho pracovní využívání, kvalita srsti a celkový zdravý zjev (HROMAS et al., 2008). Podle BARLÍKA (1988) jsou dalším ukazatelem výkaly. Správné výkaly jsou vytvářeny v krmivu. Při předávkování některými vnitřnostmi (plíce, játra, sleziny) jsou řídké, černé a někdy může vzniknout průjem. Průjem dostanou psi i z nadbytku mléka, to je trus velmi řídký a světlé barvy.

2.3 Bílkoviny

Bílkoviny jsou hlavním stavebním materiálem tkání a rovněž dodávají tělu energii. Mnoho enzymů a hormonů, které jsou nezbytné pro základní fyziologické a metabolické funkce v těle např. inzulin ([online] dostupné na <http://www.veterinarnipece.cz/obecna-pravidla-vyzivy-psu-3383.html> staženo 8.10.2011).

Bílkoviny psi potřebují, aby si zabezpečili přísun specifických aminokyselin, které jejich tkáň nejsou schopny syntetizovat v dostatečném poměru pro optimální zabezpečení životních procesů (SŮVEGOVÁ et al., 1994).

Pes k řádné výživě potřebuje celkem 23 aminokyselin, z nichž 10 je esenciálních. Jsou to arginin, histidin, isoleucin, leucin, lysin, methionin, fenylalanin, threonin, tryptofan a valin. Pro srovnání člověk potřebuje k životu kromě těchto aminokyselin ještě cystein a tyroxin (PROCHÁZKA, 1994).

HEGEDUS et al. (1998) prováděli pokus, kdy 3 jednotlivé vzorky byly odebrány z 8 suchých kompletních krmiv pro psy. Jejich homogenní směs byla používána jako strava šesti potkanů. Byly zjištěny velké hmotnostní rozdíly, jako důsledek rozdílů kvality bílkovin v krmivu. Z hrubého složení aminokyselin studie prokázala, že 1. limitující aminokyselinou je tryptofan a druhou methionin.

Pes využívá bílkoviny rostlinného i živočišného původu, které podle obsahu esenciálních aminokyselin mají různou hodnotu a měly by být v krmné dávce zastoupeny v poměru 1: 2 (PROCHÁZKA, 1994).

Bílkoviny se ukládají v játrech a ve svalstvu. U starších psů se neukládají, a proto je třeba zkrmovat bílkoviny s vyšším využitím. Jsou velmi důležité v období výměny srsti, zvláště u dlouhosrstých plemen, při svalové práci a v druhé polovině gravidity (SŮVEGOVÁ et al., 1994).

Potřebu bílkovin ve výživě psa doplňujeme krmivy živočišného původu (BARLÍK, 1988), tedy masem, tvarohem, vejci a zbytek příkrmy (HROMAS et al., 2008). Podle PROCHÁZKY (1994) jsou příkrmy: vařené těstoviny, rýže, ovesné vločky, zelenina. Bílkoviny můžeme podávat i v podobě rybího masa a mléka (FOGLE, 1993).

Pes potřebuje v denní dávce podle věku až 60 % bílkovin (HEGEWALD-KAWICH, 1996).

Nadbytek bílkovin vede ke zvýšené tvorbě svaloviny a stimulaci pohlavní aktivity, podílí se však i na snižování rezerv některých vitamínů a minerálních látek i na nadměrné tvorbě rozkladných produktů bílkovin. Nadměrný přísun bílkovin v krmivu může vést také k poklesu jejich stravitelnosti, produkci řady toxických látek v tlustém střevě a poškození ledvin. Dalším negativním vlivem překrmování jsou poruchy bilance vápníku a fosforu, důsledkem může být odvápnění kostí a okyselení organismu (SUCHÝ, 2001).

Deficit proteinů může vést k celkové ztrátě váhy u dospělých psů nebo ke špatnému růstu u štěňat a chřadnutí svalstva. Obecné příznaky deficitu proteinů jsou křehká, depigmentovaná srst, která snadno vypadává a pomalu se obnovuje. U dospělých zvířat deficit může trvat měsíce až roky, než se projeví ([online] dostupné na: <http://www.vyzivapsuakocek.cz/clanky-o-vyzive/psi/zakladni-slozky-potravy/fakta-o-bilkovinach-proteinech/> staženo 11.10.2011).

2.4 Sacharidy

Sacharidy jsou potřebné pro tvorbu energie (BARLÍK, 1988). Zdrojem sacharidů jsou obiloviny, rýže, těstoviny, suchá potrava, brambory. Sacharidy jsou také zdrojem vlákniny v krmné dávce. Při jejich nedostatku jsou možné poruchy plodnosti a komplikace při porodu. Jejich nadbytek může vést k obezitě (FOGLE, 1993).

Denní dávka sacharidů je až 30 % (HEGEWALD-KAWICH, 1996).

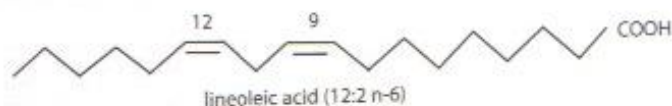
2.5 Tuky

Tuky jsou pro tělo nejefektivnějším zdrojem energie, jelikož jeden gram tuku dodává tělu zhruba dvakrát více energie než jeden gram bílkovin nebo sacharidů. Fosfolipidy jsou jedním z nejdůležitějších prvků buněčných stěn a buněčných membrán ([online] dostupné na: <http://www.veterinarnipece.cz/obecna-pravidla-vyzivy-psu-3383.html> staženo 8.10. 2011). Mají i významnou funkci termoregulační psa vlastně izolují. Nacházejí se pod kůží a v nejbližším okolí různých orgánů a tvoří tzv. tukové polštáře (Minerva, 2006).

Jejich další důležitou funkcí je podíl na vstřebávání vitamínů rozpustných v tucích. Dále dodávají organizmu esenciální mastné kyseliny, které jsou důležité pro celkové zdraví, pro činnost ledvin, stav kůže a srsti a pro reprodukci ([online] dostupné na: <http://www.faraonpetfood.cz/analyza-krmiva-pro-psa-x31047> staženo 8.10. 2011).

Jako mastné kyseliny se v biochemii označují vyšší monokarboxylové kyseliny. Lze je dělit podle různých kritérií - například podle délky řetězce nebo nasycení. ([online] dostupné na: http://cs.wikipedia.org/wiki/Mastn%C3%A9_kyseliny staženo 3.12.2011). Označení $\omega 3$ ($\omega 6$) tak vyjadřuje skupinu, jejíž první dvojná vazba se nachází na 3. (6.) atomu uhlíku od „neutrálního konce (skupina COOH). Pro přesnou identifikaci mastné kyseliny je třeba znát celkový počet atomů uhlíku tzv. délku jejího řetězce, a také počet dvojných vazeb. Např. kyselinu linolovou je možno zapsat takto: 18:2 $\omega 6$, což znamená, že má celkem 18 atomů uhlíku, 2 dvojně vazby, z nichž první začíná na 6. atomu uhlíku od „neutrálního“ konce (JIRÁSEK, 2011). Její schéma je na obrázku č. 1. Důležité $\omega 3$ a $\omega 6$ nenasyčené mastné kyseliny jsou uvedeny v tabulce č. 1.

Obrázek č. 1: Kyselina Linolová 18:2 $\omega 6$

Zdroj: JIRÁSEK, 2011

Tabulka č. 1: Důležité $\omega 3$ a $\omega 6$ nenasyčené mastné kyseliny

Důležité $\omega 3$ nenasyčené mastné kyseliny	$\omega 6$ nenasyčené mastné kyseliny
α -linolenová 18:3 $\omega 3$	linolová 18:2 $\omega 6$
eicosapentaenová (=EPA) 20:5 $\omega 3$	γ -linolenová 18:3 $\omega 6$
docosahexaenová (=DHA)22:5 $\omega 3$	arachidonová 20:4 $\omega 6$

Zdroj: JIRÁSEK, 2011

Psi musí ve své potravě dostávat kyselinu linolovou, a pokud jí mají dost, jsou schopni si z ní vytvořit kyselinu γ -linolenovou i kyselinu arachidonovou. Kočky tuto kyselinu vytvořit neumí. Z kyseliny arachidonové vznikají látky podobné hormonům, které řídí například zužování a rozšiřování tepen, stahy svalů, hlídají

krevní tlak, vylučování žaludečních šťáv, tělesnou teplotu, srážení krve a spouštějí zánětlivé procesy. Kyselina α -linolenová je spojována s regulací průtoku krve ledvinami. DHA se podílí na správném vývoji nervové tkáně a mozku a také sítnici oka. Kyseliny $\omega 3$ se v potravě vyskytují v menším množství a to ve lněném oleji a v tučných mořských živočichů. Více než přesný obsah jednotlivých masných kyselin je důležité dosáhnout optimálního poměru mezi skupinou $\omega 6$ a $\omega 3$. Doporučené hodnoty tohoto poměru jsou v rozmezí 5:1 až 10:1 (JIRÁSEK, 2011).

Zejména živočišné tuky jsou u psů velmi oblíbeny. Dodávají krmné dávce vůni a chuť. Pomáhají vytvářet pocit sytosti po nakrmení. Pokrmový tuk, který byl opakovaně použit ke smažení, by však nikdy neměl být součástí krmné dávky, protože obsahuje nežádoucí peroxidy a další toxické látky ([online] dostupné na: <http://www.faraonpetfood.cz/analyza-krmiva-pro-psa-x31047> staženo 8.10. 2011).

Z tuků jsou vhodné všechny druhy, nejvhodnější je hovězí a ovčí lůj v syrovém stavu. Jako příkrm jsou vhodné i škvarky (BARLÍK, 1988). Podle HEGEWALD-KAWICHA (1996) je denní dávka tuků 5-10 %. Podle FOLGEHO (1993) jsou příznaky nedostatku tuků: matná srst, zpomalené hojení ran. Nadbytek způsobuje obezitu a choroby jater.

2.6 Minerální látky

Minerální látky se účastní všech pochodů odehrávajících se v těle. Mohou být využity mimo jiné jako stavební prvky. Účastní se obrany organismu před škodlivými látkami, protože podporují imunitní systém, jsou nezbytné pro přepravu kyslíku krví nebo regeneraci kůže ([online] dostupné na: <http://www.veterinarnipece.cz/obecna-pravidla-vyzivy-psu-3383.html> staženo 8.10.2011).

Nejdůležitější minerální látky, vápník a fosfor, dostává pes v přirozené potravě. Pestrá krmná dávka musí obsahovat další minerální látky, jako jsou mangan, železo, měď, hořčík, síra, kobalt a zinek (BARLÍK, 1988).

Krmení kostmi se poněkud přeceňuje, ale kosti patří k přirozené potravě psa. Mnohdy slouží psovi, zejména štěněti, na hraní (HROMAS et al., 2008).

Zdroje minerálních látek a jejich využití jsou v tabulce č.2.

Tabulka č. 2: Zdroje minerálních látek a jejich využití

Minerální látka	Zdroj	Využití	Příznaky nedostatku	Důsledek nadbytku
Vápník	mléko, sýry, kosti, chleba, maso	stavba kostí, srážení krve, práce svalů	pomalý růst, křivice, křeče	kulhání, deformace a měknutí kostí
Fosfor	mléko, kosti, maso	stavba kostí a zubů	vzácně křivice	řidnutí kostí
Železo	maso, chléb, zelenina	součást krevního barviva	chudokrevnost	hubnutí, nechutenství
Hořčík	ryby, zelená zelenina, obilí	tvorba bílkovin, stavba kostí	křeče, svalové slabosti, nechutenství	průjem
Mangan	obiloviny, ořechy	metabolismus tuků	pomalý růst, poruchy kůže	-
Síra	maso, vejce	tvorba aminokyselin	pomalý růst, poruchy srsti	-
Kobalt	mléko, sýry, maso	tvorba vitamínu B12	-	-
Zinek	obilniny	obnovuje tkáň, podporuje trávení	pomalý růst, poruchy kůže	průjem

Zdroj: FOGLE, 1993

2.7 Vitamíny

Pes by měl z vyvážené potravy získat všechny vitamíny, které potřebuje. Někdy však nastávají situace, kdy je nutno o tyto součásti diety obohatit. Je to například v době březosti, laktace, v době růstu u štěňat a tehdy, kde se pes zotavuje z nemoci. Vitamíny by se měly přidávat jen za veterinárního dohledu, protože příliš mnoho vitamínů může být stejně škodlivé jako příliš málo (FOGLE, 1993).

Ve výživě je řadíme mezi doplňkové výživné látky, které v těle nejsou ani zdrojem energie, ani stavební složkou živé hmoty. V organismu se vitamíny uplatňují zejména jako katalyzátory enzymatických procesů ([online] dostupné na: <http://www.faraonpetfood.cz/analyza-krmiva-pro-psa-x31047> staženo 8.10. 2011).

Vitamíny dělíme na rozpustné v tucích (A, D, E, K) a rozpustné ve vodě (C, H, komplex vitamínů B). Přehled vitamínů a jejich využití je v tabulce č. 3.

Tabulka č. 3: Přehled vitamínů a jejich využití

Vitamín	Zdroj	Využití	Příznak nedostatku	Důsledek nadbytku
Vitamin A	mléko, rybí tuk	ochrana kůže, podpora růstu kostí	ztluštění kůže	bolesti kostí, nechutenství
Vitamin D	mléko, sýry, vejce, maso, rybí tuk	růst kostí, podporuje vstřebávání vápníku	křivice	průjem
Vitamin E	obilniny, zelená zelenina, sýry	podporuje činnost buněčných membrán a rozmnožování	svalová slabost, neplodnost, chudokrevnost, snížená srážlivost krve	-
Vitamin K	maso, obilniny, zelená zelenina, játra	srážení krve	snížená srážlivost krve	-
Vitamin B2	mléko, sýry, maso	energetický metabolismus	úbytek na váze, nechutenství	-
Niacin	maso, obilniny, luštěniny	energetický metabolismus	vředy v tlamě, průjem	-
Vitamin B6	maso, zelenina, obilniny, vejce	metabolismus aminokyselin	nechutenství, křeče	-
Vitamin B12	maso, vejce, mléko	metabolismus aminokyselin	-	-
Biotin	maso, zelenina	metabolismus aminokyselin	šupinatění kůže	-
Kyselina listová	zelená zelenina	metabolismus aminokyselin	chudokrevnost, hubnutí	-
Cholin	vejce, játra, obilniny, hrách, fazole	podporuje metabolismus tuků a činnost nervů	ztučnění jater, poruchy ve srážení krve	-

Zdroj: FOGLE, 1993

2.8 Voda

Voda je jednou z klíčových složek výživy. Slouží jako transportní médium, ovlivňuje trávení živin a vylučování metabolických zplodin. Působí jako rozpouštědlo pro mnoho bioaktivních látek jako regulátor teploty, a účastní se hydrolýzy – základní biochemické reakce v těle zvířat. Tělo zvířat obsahuje

zhruba 70 % vody ([online] dostupné na: <http://www.veterinarnipece.cz/obecna-pravidla-vyzivy-psu-3383.html>, staženo 8.10. 2011).

Pes ztrácí vodu denně močí, výkaly, dýcháním a v omezeném množství i pocením na polštářcích tlapek. Psi jsou na vodě závislí jako lidé a mohou rovněž trpět nevratnou dehydratací těla s následným poškozením zdraví, pokud nedostanou vodu déle než 48 hodin. Ztráta vody, která představuje 10 % tělesné hmotnosti je považována u většiny zvířat za kritickou (REECE, 2011).

Ačkoliv konzervovanou psí potravu tvoří ze tří čtvrtin tekutiny, nepostačuje tento přísun pro uspokojení jeho potřeb (FOGLE, 1993) a musí mít kdykoli během dne přístup k čerstvé vodě. Zvíře střední velikosti může denně spotřebovat až čtyři litry vody (HEGEWALD-KAWICH, 1996).

2.9 Krmiva živočišného původu

Psi nemohou žrát pouze samotné maso. Základní pravidlo zní: je-li potrava vhodná pro lidi, je vhodná i pro psa. Pokud se rozhodneme krmit psa čerstvou potravou, dbáme, abychom mu poskytovali všechny základní živiny nezbytné k udržení zdraví (FOGLE, 1993).

Maso je chudé na vápník a bohaté na fosfor. Při krmení pouze libovolným masem se tělu nedostává tuk a poměr živin je nevyvážený (TAYLOR, 1990). Vysoký obsah tuku v mletém mase není pro psa tak škodlivý jako pro lidi. Je to ale energeticky bohatá potrava (FOGLE, 1993). Složení čerstvého masa ukazuje tabulka č. 4 podle FOGLEHO (1993).

Srdce: Díky obsahu tuku má srdeční svalovina dvakrát více energie než jiné orgány. Mělo by se zkrmovat jen občas (FOGLE, 1993).

Játra, podobně jako jiné živočišné tkáně, mají vysoký obsah fosforu a málo vápníku. Jsou také bohatá na vitamín A a B1 (FOGLE, 1993). Podle TAYLORA (1990) by játra neměla tvořit víc než 5 % celkové krmné dávky.

Maso kuřete a krocana je snadno stravitelné ve srovnání s ostatními druhy masa a má nižší obsah energie (FOGLE, 1993).

Ryby jsou bohaté na bílkoviny, minerální látky a v některých případech i na tuk. Je lépe předkládat je vařené (TAYLOR, 1990). Před zkrmováním rybího masa bychom měli velmi pečlivě odstranit všechny, i ty nejmenší kůstky (FOGLE, 1993).

Sýry a mléčné výrobky jsou bohaté na bílkoviny, tuky a minerální látky. Někteří psi nejsou schopni trávit laktózu, protože jim v těle chybí příslušný enzym. Mají pak průjem, případně zvrací. Není to nic vážného, stačí mléko vypustit z krmné dávky (TAYLOR, 1990).

Vejsce podáváme vařená, protože syrový bílek obsahuje látku narušující metabolismus vitamínu B v těle (TAYLOR, 1990).

Tabulka č. 4 : Složení čerstvého masa

Maso	Voda (%)	Bílkoviny (%)	Tuk (%)	Kalorie/100g
Dršťky	88	9	3	63
Ledviny	80	16	2,6	86
Kuře	74	20	4,3	121
Hovězí	74	20	4,6	123
Vepřové	72	20	7,1	147
Skopové	70	20	8,8	162
Srdce	70	14	15,5	197

Zdroj: FOGLE, 1993

2.10 Krmiva rostlinného původu

Těstoviny jsou bohatým zdrojem sacharidů, ale doporučují se ochucovat (FOGLE, 1993).

Ovoce a zelenina. Podle SMRČKOVÉ (2011) jsou vhodné banány, brambory, cukety a salátové okurky, hrášek a fazole, jablka a hrušky, jahody a ostružiny, mrkev, meloun, švestky.

Banány se vyznačují mimořádně vysokým obsahem škrobu a draslíku. Ve větším množství vyvolávají zácpu.

Brambory je třeba uvařit a namačkat. Předem je třeba vyříznout veškerá zelená místa a slít vodu, v níž se brambory vařily. Ani tak by se však neměly zkrmovat ve velkém.

Cukety a salátové okurky jsou výrazně zásadité a psovi je můžeme podávat jednou až dvakrát týdně, vždy oloupané a v množství ne větším než půl plodu.

Hrášek a fazole jsou na bílkoviny bohatší než obiloviny, ovšem je nezbytné, aby byly uvařené a rozemleté na kaši. Obsahují nestavitelné oligosacharidy, jež jsou fermentovány v tlustém střevě. Lze jimi nahradit maximálně 10 % krmné dávky.

Jablka a hrušky obsahují ve vodě rozpustné vitamíny, pektin, cukr. Více než 10 gramů na kilogram hmotnosti psa a den už může vést k poruchám zažívání.

Jahody a ostružiny pomáhají při průjmech. Podáváme jednou denně 10 jahod nebo hrst ostružin.

Mrkev se skládá z pektinů a cukrů. Obsahuje vysoké dávky provitaminu A, betakarotenu. Psy bývá dobře přijímána a lze ji zkrmovat i v syrovém stavu ale musí být nastrohaná

Významný vliv na nutriční hodnotu mají i nezralá jádra podzemnice olejné. Studie prokázala, že by ze 7 – 9 % krmné dávky mohlo být maso jimi nahrazeno. Jejich problémem je nízký obsah bílkovin (HARUTHAITHANASAN et al., 1989).

Zdaleka ne všechno co je zdravé pro člověka, je dobré pro psa. V avokádu se skrývá pro psy jedovatý persin. Způsobuje poškození srdečního svalu, jež může končit až smrtí. Zelenou papriku, cibuli a česnek nezkrmujeme, protože obsahují jedovatý N-propylsulfid allylpropylsulfid. Záleží na množství, ale preventivně se jim vyhýbáme. Dále škodí ve větším množství lilek, hroznové víno, pomeranče, mandarinky, semena peckového ovoce, rajčata a papriky, plody černého bezu (SMRČKOVÁ, 2011).

Vařená rýže je snadno stravitelná a smíchaná s kuřecím masem představuje výbornou potravu pro rekonvalescenty (FOGLE, 1993). A je výbornou náhražkou za obiloviny (TAYLOR, 1990). Problémem vařené rýže v konzervách je zvětvávání po 3 měsících skladování. Hlavní příčinou je škrob. Bylo zjištěno, že pomocí

8 % sorbitolu a trehalózy surové rýže by mohly zpomalit tvrdost rýže v konzervách po dobu 6 měsíců. Nicméně sladkost byla příliš velká a nepříjemná pro spotřebitele (KHUMVONG, 2010).

Obiloviny představují levný zdroj energie, vlákniny, minerálních látek a vitamínů. Podáváme je ve formě šrotů nebo sucharů (TAYLOR, 1990). Různě opracované obiloviny (vločky, kukuřičné lupínky) s mlékem jsou lehké a chutné (FOGLE, 1993).

Ořechy, jedlá semena a med jsou výbornými přísadami (TAYLOR, 1990).

2.11 Krmiva dělaná doma

Stále oblíbený je systém krmení směsí masa, zbytků a psích sucharů, je dostatečně variabilní a ekonomický. Je ale nezbytné dodržovat poznatky ve výše uvedených kapitolách. Denní dávka masa je pro mladého psa asi $30 \text{ g} \cdot \text{kg}^{-1}$ tělesné hmotnosti, pro dospělého psa asi $20 \text{ g} \cdot \text{kg}^{-1}$ tělesné hmotnosti (TAYLOR, 1990).

2.12 Konzervovaná krmiva

Mezi konzervovaná krmiva patří masové konzervy a kompletní krmné směsi. Masové konzervy obsahují zpravidla sterilní maso s přísadami vitamínů a velmi málo glycidů. Abychom z nich připravili plnohodnotnou krmnou dávku, musíme přidat šrot pro psy nebo psí suchary podle tabulky č. 5.

Konzervy s kompletní krmnou dávkou, které vyrábějí velké firmy na základě pečlivého výzkumu, obsahují vše, co pes potřebuje a nemusíme k nim již nic přidávat (TAYLOR, 1990). Kompletní polovlhké krmivo má třikrát vyšší obsah kalorií než potrava v konzervách, ale pro vysoký obsah sacharidů se nemá zkrmovat diabetickým psům (FOGLE, 1993). Návod pro denní krmení dospělého psa ukazuje tabulka č. 6.

Tabulka č. 5: Doporučené dávkování různých druhů krmiva v závislosti na hmotnosti psa

Hmotnost psa	Konzervované maso (g)	Konzervované kompletní krmivo (g)	Sušené kompletní krmivo (g)	Kompletní krmivo se zvýšeným obsahem sušiny (g)
5 kg	225	400	150	170
10 kg	370	760	250	285
20 kg	600	1250	400	450
40 kg	760	1875	650	760

Zdroj: TAYLOR, 1990

Tabulka č. 6: Doporučené množství a složení denní krmné dávky pro uvedené hmotnostní kategorie psů*

Typ psa	Požadavek (kal)	Konzervy/žrádlo (g)	Polovlhká potrava (g)	Suchá potrava (g)
Mini (5 kg) např. jorkšírský teriér	210	105 maso 35 žrádlo	70	60
Malý (10 kg) např. white teriér	590	300 maso 100 žrádlo	190	170
Střední (20 kg) např. kokršpaněl	900	450 maso 150 žrádlo	300	260
Velký (40kg) např. německý ovčák	1680	850 maso 280 žrádlo	545	480
Gigant (80kg) např. dánská doga	2800	1400 maso 460 žrádlo	900	800

* Uvedená čísla jsou orientační. Zkrmujte podle návodu výrobce.

Zdroj: FOGLE, 1993

2.13 Suché kompletní krmivo

Jedná se o granule nebo suchary obsahující masné nebo rybí produkty, glycidy, minerální látky a vitamíny. Vzhledem k nízkému obsahu vody (tabulka č. 7) se snadno skladují a jsou z komerčních krmiv nejekonomičtější (TAYLOR, 1990). Má obvykle čtyřikrát i více kalorií ve srovnání s konzervovaným krmivem, a proto se musí zkrmovat v menších množstvích (FOGLE, 1993). Nesmí se zaměňovat se psími šrotky nebo suchary, které obsahují především obiloviny a kompletní krmivo nenahradí. K sušeným kompletním krmivům se musí vždy přidávat v dostatečném množství voda (TAYLOR, 1990). Některé typy se musí před podáním zvlhčit vodou (FOGLE, 1993). Častým nešvarem výrobců je uvádění obsahu masa jako součet čerstvého masa, masových mouček a někdy i tuku. Výsledkem jsou vysoká čísla a zkreslená realita (JIRÁSEK, 2010).

Od září 2011 musí výrobci v souvislosti s čerstvým masem uvádět srovnatelné hodnoty, tzn. % čerstvého masa po odpaření vody na sušinu odpovídající sušině výsledného výrobku. Např. 21 % čerstvého masa v běžných granulích s vlhkostí 10 % bude rovno 7 % čerstvého masa v sušině výrobku. Dojde k tomu, že v surovinovém složení se více ukáže realita a čerstvé maso se v mnoha případech posune tam, kam patří, o několik pozic dozadu, dost možná i za některé obiloviny. Pro zákazníka to bude srozumitelnější (JIRÁSEK, 2010).

Tabulka č. 7: Obsah vody a sušiny ve 100g výrobku

Výrobek (100 g)	Voda (g)	Sušina (g)
Granule	10	90
Masová moučka	10	90
Čerstvé maso	70	30

Zdroj: JIRÁSEK, 2010

2.14 Kompletní krmiva se zvýšeným obsahem sušiny

Toto moderní, vysoce odborně vyráběné krmivo poskytuje perfektně vyváženou potravu. Jeho cena se nalézá v oblasti mezi suchým a konzervovaným krmivem, ale nelze jej tak dlouho skladovat (TAYLOR, 1990).

2.15 Ostatní

Sušenky mají vysoký obsah tuku a sacharidů, takže obsahují stejné množství kalorií jako kompletní potrava. Předměty na žvýkání umožňují psovi procvičovat si dásně a zuby. Obsahují málo kalorií a mohou odradit od destruktivního hryzáni. Pamlsky jsou vhodné jako odměna, ale obsahují hodně kalorií, jež je třeba započítat do jejich celkového příjmu. Mnoho pamlsků a málo pohybu může vést k obezitě (FOGLE, 1993).

2.16 Značky krmiv: historie firmy, výroba

2.16.1 Brit

Společnost VAFO Praha se zabývá vývojem, výrobou a distribucí krmiv pro domácí zvířata, a to značek **Brit**, **Brit Care** a **Astor**. Tato rodinná společnost s již sedmnáctiletou tradicí zásobuje v padesátičlenném týmu 45 zemí po celém světě. Své zkušenosti s výrobou komplexních krmiv těch nejnáročnějších kvalitativních požadavků sdílí se zahraničními odborníky z více než dvaceti zemí. Roční produkci, cca 25 tisíc tun krmiva, zajišťuje ve dvou moderních závodech. Krmiva produkovaná VAFO Praha nejsou testovaná na laboratorních zvířatech. Společnost je partnerem centra Helppes pro výcvik asistenčních psů ([online] dostupné na: <http://www.krmivo-brit.cz/nas-profil> staženo 5.12.2011).

2.16.2 Candy

Firma CANDY nabízí kompletní sortiment suchých granulovaných extrudovaných krmiv z kuřecího masa. Společnost zaujala na trhu velmi významnou pozici s krmivy řady **K – 9**, v nomenklatuře krmiv je ve vyšší střední třídě, a krmiv **NUTRAM** v tzv. superpremiové kategorii. CANDY je jedním z největších dovozců krmiv do České republiky. Vedle úspěšného dovozu a prodeje kanadských krmiv buduje v posledních letech vlastní výrobu speciálních psích pamlsků **CANDIE´S**. Doplněk zdravé a chutné výživy psů a zejména jeho export má být zároveň i druhým pilířem pro ekonomiku a růst firmy. Společnost je také od roku 2006 držitelem certifikátů ISO 9001:2000 a HACCP ([online] dostupné na: <http://www.candy.cz/> staženo 12. 12.2011).

2.16.3 Fitmin

V obci Helvíkovice u Vamberka najdeme Chovatelskou stanici Fitmin zaměřenou na chov psů plemene border kolie. Vznikla v roce 2002 a od samého počátku bylo jejím hlavním posláním vychovávat zdravé spokojené psy, kteří budou využitelní pro ověřování kvality krmiv společnosti Dibaq, výrobce výživových programů

značky Fitmin pro psy, kočky a koně. V současné době obývá chovatelskou stanici celkem 12 chovných border kolií, 11 fen a jeden pes (HALM, 2011).

Společnost Dibaq má ČR rozdělenou na 3 oblasti.

1. oblast - Severní Čechy, Praha, Střední Čechy, Jižní Čechy, Západní Čechy.
2. oblast – Krnov, mladoboleslavská dálnice, od Prahy po Havlíčkův Brod po dálnici D1a pokračuje pak směrem přes Hlinsko, Svitavy až po již zmiňovaný Krnov.
3. oblast – bývalé okresy Jihlavský, Brněnský, Zlínský a z větší části také Olomoucký (KOLOŠ, 2010).

Nad legislativní rámec má firma zaveden systém jakosti ISO 9001-2008, který je orientován na spokojenost zákazníka, a jehož nezbytnou součástí je i proces nákupu a kontroly surovin. Plnění normy je 1x ročně ověřováno prostřednictvím auditů certifikační organizací (STRÁNSKÁ, 2011). V tabulce č. 8 jsou uvedeny produkty řady Fitmin pro psy.

Tabulka č. 8: Produkty řady Fitmin pro psy

	Cerstvé kuřecí maso	Prebiotika (FOS)	Komplex přírodních antioxidantů	DHA	Výživa na míru	Játrový obal	Různý tvar granulí	Cheiláty	Výživa kloubů	Mimořádná chutnost	Juka	viaknina	Komplex proti stárnutí	Umožňuje lypalim
Fitmin Mini Puppy	●	●	●	●	●	●	●	●		●	●	●		●
Fitmin Mini Maintenance	●	●	●		●	●	●	●		●	●	●		●
Fitmin Mini Performance	●	●	●		●	●	●	●		●	●	●		●
Fitmin Mini Light	●	●	●		●	●	●	●		●	●	●		●
Fitmin Mini Senior	●	●			●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
Fitmin Medium Puppy	●	●	●	●	●	●	●	●		●	●	●		●
Fitmin Medium Maintenance	●	●	●		●	●	●	●		●	●	●		●
Fitmin Medium Performance	●	●	●		●	●	●	●		●	●	●		●
Fitmin Medium Light	●	●	●		●	●	●	●		●	●	●		●
Fitmin Medium Senior	●	●			●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
Fitmin Maxi Puppy	●	●	●	●	●	●	●	●		●	●	●		●
Fitmin Maxi Junior	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●		●
Fitmin Maxi Maintenance	●	●	●		●	●	●	●	●	●	●	●		●
Fitmin Maxi Performance	●	●	●		●	●	●	●	●	●	●	●		●
Fitmin Maxi Light	●	●	●		●	●	●	●	●	●	●	●		●
Fitmin Maxi Senior	●	●			●	●	●	●	●	●	●	●	●	●

Zdroj: TÝM MARKETINGU FITMIN (2011)

2.16.4 Pedigree

Samotná značka Pedigree má své kořeny v Anglii, kde byla v roce 1960 uvedena na trh konzerva s mokřým krmivem Chum. Během dalších let se na kontinentě používalo označení výrobků Pal, na britských ostrovech setrval Chum a ve Spojených státech se v sedmdesátých letech začaly produkty prodávat pod značkou KalKan. Během sedmdesátých let minulého století došlo ke změně, kdy se v kontinentální Evropě začalo používat označení Pedigree Pal, na ostrovech Pedigree Chum a v USA Pedigree KalKan. Postupem času se název produktové řady ustálil celosvětově na společném Pedigree. Od roku 1992 se také sjednotila barva balení na současnou nezaměnitelnou žlutou. Pod značkou Pedigree jsou nyní na celém světě prodávány stovky položek zahrnujících všechny kategorie, varianty, velikosti a příchutě. Základním typem produktu v rámci mokřích krmiv byly již od šedesátých let minulého století převážně konzervy. Teprve v posledních desetiletích se masově rozšířily další varianty – vaničky a kapsičky. Kapsičky, které byly uvedeny na trh v roce 2005, si získaly pro své optimální vlastnosti a praktičnost velmi rychle velkou skupinu příznivců. První varianta kompletního suchého krmiva Pedigree byla uvedena na trh v roce 1992 a dokázala si během

několika málo let získat v kategorii prémiových krmiv dominantní postavení na většině světových trhů.

Na českém trhu působí značka Pedigree od roku 1992. V současné době můžeme v obchodech najít více než 50 položek. Již od svého vstupu na český trh nabízí značka Pedigree široké portfolio granulí, konzerv a pochoutek, které bylo v roce 2005 doplněno o již zmiňované kapsičky ([online] dostupné na: <http://www.pedigree.cz/obsah/o-znacce/> staženo 12.12. 2011).

2.16.5 Purina

Společnost nabízí komplexní péči o domácí zvířata a je postavena na 4 klíčových pilířích: inovace, zdraví, porozumění, radost. Firma Purina vyrábí značky **Friskies, Pro Plan, Dog Chow, Purina Veterinary Diets, Darling.**

Firma získala ocenění: Nejlepší novinka 2008 v kategorii krmiva pro zvířata. Oceněnými výrobky byly Friskies Balance a Friskies Digestion z řady Rich in Meat ([online] dostupné na: <http://www.friskies.cz/about.aspx> staženo 12.12.2011).

2.17 Zákonem povinné údaje na etiketě

To, co odlišuje výrobce a značky, je kvalita vstupních surovin.

V roce 2009 došlo ke změně požadavků na označování krmiv, a to k jejich zpřísnění vydáním Nařízení EP a Rady č. 767/2009. Nařízení stanovuje pravidla pro uvádění krmiv pro zvířata v zájmovém chovu na trh a jejich používání v rámci celého Společenství, včetně požadavků na označování, balení a obchodní úpravu (STRÁNSKÁ, 2010).

Zákonem povinné údaje na etiketě nebo na obale krmiva pro zvířata v zájmovém chovu jsou uvedeny v tabulce č. 9. a dále jsou vyznačeny na obr. č. 2.

Tabulka č. 9: Zákonem povinné údaje na obale krmiva pro zvířata v zájmovém chovu

Označení na obalu	Název povinného údaje
a	obchodní název krmiva
b	druh krmiva
c	druh nebo kategorie zvířat, kterým je krmná směs určena
d	seznam krmných surovin, z nichž je krmivo složeno. Uvádí se buď název každé krmné suroviny v sestupném pořadí podle hmotnosti suroviny, přepočítané na stejnou vlhkost jako má krmivo, nebo název kategorie, do které krmné suroviny patří
e	deklarace jakostních znaků v % jako základní živinové parametry: hrubý protein, hrubé oleje a tuky, hrubá vláknina a hrubý popel
f	seznam doplňkových látek uvedený pod záhlavím „doplňkové látky“ uvádí se název a obsah doplňkových látek v 1kg krmiva, u nichž je stanoven maximální obsah pro jakýkoli cílový druh zvířat výjimka platí pro konzervanty, antioxidanty a barviva, kde je možné uvádět pouze názvy těchto funkčních skupin bez uvedení názvu a množství
g	jméno nebo obchodní firma a adresa provozovatele krmivářského podniku odpovědného za označování
h	bezplatné telefonní číslo nebo jiný vhodný kontakt, aby kupující mohl vedle povinných údajů získat další informace o krmivu
i	schvalovací číslo provozu udělené v souladu s Nařízením EP a Rady č. 183/2005, kterým se stanoví požadavky na hygienu krmiv
j	schvalovací číslo provozu udělené v souladu s Nařízením 1069/2009, které stanoví hygienická pravidla pro vedlejší produkty živočišného původu a vedlejší produkty, které nejsou určeny pro lidskou spotřebu
k	referenční číslo šarže nebo partie, což je identifikovatelné množství krmiva, které vykazuje jednotné vlastnosti
l	doba minimální trvanlivosti
m	čistá hmotnost
n	návod ke správnému použití s uvedením účelu, k němuž je krmivo určeno
o	obsah vlhkosti, pokud je vyšší než 14 %. (V ukázce není uveden, protože vlhkost je 9 %.)

Zdroj: STRÁNSKÁ, 2010

Obr. č. 2: Obal firmy FITMIN s vyznačenými zákonnými údaji

Zdroj: STRÁNSKÁ, 2010

- Na obalu každého krmiva jsou uvedeny dvě zásadní skupiny informací. Jedná se o:
- surovinové složení – z jakých surovin je krmivo vyrobeno;
 - živinové složení (na obale jako Deklarace jakostních znaků v 1 kg) – označuje jaké je zastoupení minimálně těch živin, které výrobce musí ze zákona uvádět. Není to absolutní pravidlo, ale dá se říci, že čím je krmivo kvalitnější, tím více informací o živinách na obalu najdete (JIRÁSEK, 2010).

2.18 Jednotlivé kategorie krmení - Granule

Granule pro psy jsou zdravou a praktickou složkou psí stravy. Kvalitní granule pro psy obsahují potřebné minerální látky a vitamíny. Základem krmiva je převážně kuřecí maso, droby, kuřecí tuk, sušené mléko, obilný lepek a kukuřičná nebo pšeničná mouka ([online] dostupné na: <http://www.ajda.cz/granule-pro-psy/> staženo 5.12.2011).

Skladovatelnost krmiva je omezená. Záruční doba je vyznačena na obalu, většinou trvá jeden až dva roky od vyrobení krmiva. Pokud však je pytel vystaven vysokým teplotám (ponechán na slunci v autě), může se krmivo uvnitř rychle kazit. Jakmile se pytel otevře, skladovatelnost se rychle snižuje. Rychlost kažení závisí na mnoha

faktorech. V místnosti, kde se krmivo skladuje, by mělo být sucho, chladno a pokud možno tma. Krmivo také není dobré skladovat v garáži nebo v dílně, kde může nabrat různé nepříjemné pachy, psovi pak takové krmivo nechutná. Aby aroma krmiva neodcházelo ven, je dobré vždy pytel opět uzavřít. V takovém prostředí a takto ošetřené mohou granule vydržet i dva měsíce. Pak už jsou známky kažení patrné, i když většinou ještě ne toxické (LOUČKA, 2010).

Psí granule vybíráme podle věku psa, rasy, jeho kondice, hmotnosti a fyzického zatížení. Při výběru granulí bychom měli sledovat i podíl sójových bílkovin. Psi je jako masožravci špatně tráví ([online] dostupné na: <http://www.ajda.cz/granule-pro-psy/> staženo 5.12. 2011).

Granule rozdělujeme na: granule pro štěňata, granule pro dospělé psy, granule pro psy s nadváhou a seniory, granule pro psy v zátěži, pro psy se zažívacími problémy a alergiemi.

2.18.1 Granule pro štěňata

Štěně má pouze jeden rok na to, aby si vybudovalo pevné základy pro zdravý život. Má přirozené obranné mechanismy, které budou chránit jeho zdraví po celý život. Jsou to imunitní systém, trávicí systém a ochranná bariéra tvořená kůží a srstí. Tyto mechanismy se během prvních dvanácti měsíců života rychle vyvíjejí. V tomto rozhodujícím období potřebuje pes optimální výživu s vyváženým obsahem živin a vysoce kvalitních bílkovin, které zajistí potřebný růst nejen jeho kostí a svalů, ale také obranných mechanismů ([online] dostupné na: <http://www.proplan.cz/www/cz/stenata/> staženo 12.12. 2011).

Granule pro štěňata obsahují přírodní látky podporující trávení. Štěňata jsou od přírody masožravci. Granule pro štěňata jsou proto připravovány z různých druhů masa a různé potravinářské kvality, čerstvého masa z lososa, vajec nebo zeleniny. Vyvážený poměr vápníku a fosforu je důležitý pro zdravý vývoj kostry, kloubů a optimální rychlost růstu ([online] dostupné na: <http://www.ajda.cz/granule-pro-psy/> staženo 5.12. 2011).

Pod značkou Brit-care najdeme tyto 3 výrobky pro štěňata: Puppy Milk, Puppy All Breed a Junior Large Breed. Puppy Milk je štěněcí mléko vhodné pro plnohodnotnou výživu štěňat bez matky, pro dokrmování štěňat početných vrhů, pro podporu kojení u fen. Puppy All Breed je vhodné pro štěňata všech plemen od 4. týdne do 12. měsíce stáří. Je vhodné např. pro jezevčíky, kokršpaněly, basety, pudly. Je to vyvážené, vysoce stravitelné krmivo, které plně respektuje speciální nároky malých štěňat už od odstavu a zároveň zbytečně nezatěžuje trávicí trakt. Podporuje tak správný růst kostry, zubů i kloubů. Junior Large od 25 kg a více. Vhodná plemena: retriever, labrador, doberman, irský vlkodav, doga. Granule jsou uzpůsobené zvláštním nárokům štěňat a mladých psů velkých a obřích plemen. Správný obsah a optimální poměr Ca a P přispívá k harmonickému vývoji kostry a kloubů a zabraňuje vzniku růstových problémů ([online] dostupné na: <http://www.krmivo-brit.cz/krmivo-pro-psy-granule-pro-psy-katalog> staženo 5.12. 2011). Deklarované znaky u těchto granulí značky Brit jsou uvedeny v tabulce č. 10.

Tabulka č. 10: Deklarované znaky u granulí pro štěňata značky Brit

Název výrobku	Obsah v %						
	proteinu	tuku	popela	vlákniny	vápníku	fosforu	jiné složky
Pupy Milk	20	18	-	1	-	-	-
Puppy All Breed	32	18	7,8	-	1,8	1,2	Vitaminy A, D, E,
Junior Large Breed	28	14	7,5	2,5	1,8	1,2	-

Zdroj: [online] dostupné na: <http://www.krmivo-brit.cz/krmivo-pro-psy-granule-pro-psy-katalog> staženo 5.12. 2011

Friskies má na trhu produkty Friskies Junior - krmivo pro štěňata s kuřetem a zeleninou. Krmivo je 100% vyváženou a výživnou potravou se zvýšeným obsahem proteinů a s odpovídající úrovní vápníku a vitamínů, které štěňata potřebují. Systém UltiPro s vyšším obsahem proteinů pomáhá absorbovat optimální množství kalorií z proteinů, a tak vybudovat a udržet ideální tělesnou hmotnost bez nadbytečného tělesného tuku. Deklarované jakostní znaky v krmivu: proteiny 28,0 %, tuk 14,5 %, popel 7,0 %, vláknina 2,0 %, vápník 1,2 % a fosfor 1,0 % ([online] dostupné na: <http://www.friskies.cz/puppy/junior.aspx> staženo dne 12.12.2011).

S názvem K-9 se vyrábí 2 druhy krmiv pro štěňata: K-9 Growth formula (pro štěňata a kojící feny) a K-9 Selection growth Large Breed (pro štěňata velkých plemen). Bližší informace k těmto produktům jsou uvedeny v tabulce č. 11.

Tabulka č. 11: Produkty K-9

Produkt	Vhodnost krmiva	Dostupnost balení (kg)	Poznámky
K-9 Growth formula	pro mladé rostoucí psy, pro příkrmování kojenných štěňat do 3 týdnu, březích a kojících fen a dospělé psy trpící nechutenstvím	1;3;12;20	kompletní krmivo, potřeba dostatek čisté čerstvé vody
K-9 Selection growth Large Breed	pro mladé rostoucí psy, pro příkrmování kojenných štěňat do 3 týdnu, březích a kojících fen, přizpůsobeno potřebám velkých psů	1;12;20	umožňuje kontrolu růstu, minimalizuje nebezpečí kloubních potíží a nedostatečného vývinu kostí.

Zdroj: [online] dostupné na: <http://www.candy.cz/krmiva-k9-pro-psy#item2> staženo 12.12.2011

Složení K-9 Growth formula: proteiny 28 %, tuky 18 %, vláknina 2,0 %, popel 6,3 %, vápník min 1,3 %, fosfor 0,9 % a K-9 Selection growth Large Breed:

proteiny 28 %, tuky 18 %, vláknina 2,0 %, popeloviny 6,3 %, vápník 1,3 %, fosfor 1,0 % (<http://www.candy.cz/krmiva-k9-pro-psy#item2> staženo 12.12.2011).

Značka Nutram má pro štěňata malých a středních plemen krmivo Nutram Puppy. Vysoká hladina proteinů, tuků a energie naplňuje všechny nároky aktivních a rostoucích štěňat všech plemen. Obsahuje kořen čekanky, který ovlivňuje správný průběh trávení. To je důležité při přechodu z mateřské výživy na pevnou stravu. Deklarované znaky: proteiny 28 %, tuky 18 %, vláknina 3 %, popeloviny 9,5 %, vápník 1,7 %, fosfor 0,9 %.

Pro štěňata velkých plemen vyrábí Nutram krmivo Large Breed Puppy. Pro vysoké nároky štěňat velkých plemen na rovnoměrný růst. Obsahuje speciálně vybrané byliny – ďáblův dráp, rozmarýn, česnek, anýz, skořici, tymián. Deklarované znaky: 24 % proteiny, 14 % tuku, 3 % vlákniny, 8 % popeloviny, 1,3 % vápníku, 1% fosforu ([online] dostupné na: <http://www.candy.cz/krmiva-nutram-pro-psy> staženo 6.1.2012).

Pedigree Junior s kuřecím masem je určen pro štěňata malých a středních plemen od 1 do 18 měsíců, pro velká a obří plemena (váha v dospělosti nad 25 kg) od 1 do 6 měsíců. Složení v g*kg⁻¹: proteiny 260 g, tuky 140 g, vláknina 30 g, dále obsahuje vápník, fosfor, sodík, hořčík, vit. A, D3, E, biotin, zinek, mangan a kys.linoleovou pro zlepšení obranyschopnosti organismu. Dostupné balení 500 g, 3 kg, 10 kg, 15 kg ([online] dostupné na: <http://www.pedigree.cz/produkt/junior-granule/taženo> 12.12.2011).

Granule pro psy Purina DOG CHOW Puppy/Junior Chicken & Rice je kompletní krmivo pro štěňata od 6 týdnů do 2 let – kuřecí s rýží. Kombinují výhody delšího žvýkání a čekanky s probiotickými účinky. Proto je v krmivu mícháno 70 % granulí normální velikosti s 30 % větších masových granulí. Přimíchání těchto velkých granulí, které mají speciální strukturu a tvar, povzbuzuje zdravé žvýkání a napomáhá udržet zdravé zuby, zdravé zažívání a přináší větší požitek. Deklarované znaky (g*kg⁻¹): proteiny 290 g, tuky 150 g, vláknina 25 g, popeloviny 75 g.

Granule pro psy Purina DOG CHOW Puppy/Junior Large Breed je kompletní krmivo pro štěňata velkých plemen vážících v dospělosti více jak 25kg – kuřecí. Má stejné výhody jako Puppy/Junior. Obsahuje také unikátní směs čekanky jako zdroj přírodních prebiotik, které zvyšují počet dobrých bakterií ve střevech a zlepšují tak trávení. Obsahuje 29 % proteinů a 13 % tuků ([online] dostupné na: <http://www.ajda.cz/purina-dog-chow-puppy-junior-large-breed-15kg.html> staženo 12.12.2011).

Značka Pro Plan má rozdělena krmiva do 3 částí, které ukazují tabulka č. 12, tabulka č. 13 a tabulka č. 14.

Tabulka č. 12: Krmiva Pro Plan pro malá plemena

Produkt	Věk	Obsah v %			
		proteinů	tuků	popela	vlákniny
Small & Mini Puppy s lososem a s rýží	1-11 měsíců s hmotností v dospělosti do 10 kg	32	21	6,5	2,5
all & Mini Puppy s kuřecím masem a s rýží	1-11 měsíců s hmotností v dospělosti do 10 kg	32	21	7,5	1,5

Zdroj: <http://www.proplan.cz/www/cz/stenata/> staženo 12.12.2011

Tabulka č. 13: Krmiva Pro Plan pro velká plemena

Produkt	Věk	Obsah v %				
		proteinů	tuků	popela	vlákniny	Ca
Puppy Large Robust s kuřecím masem a rýží	2-24 měsíců s hmotností v dospělosti nad 25 kg	29	15	7,5	2	1,2
Puppy Large Athletic s jehněčím masem a rýží	2-24 měsíců s hmotností v dospělosti nad 25 kg	31	14	7	1,5	1

Zdroj: ([online] dostupné na: <http://www.proplan.cz/www/cz/stenata/> staženo 12.12.2011

Štěňata velkých plemen mají od přírody pomalejší metabolismus. Tato krmiva splňují nároky robustního těla a podporují rozvoj aktivní tělesné hmoty.

Tabulka č. 14: Krmiva Pro Plan pro všechna plemena

Produkt	Věk v měsících	Vhodnost
Puppy Original s kuřecím masem a rýží	2-12	všechna plemena
Puppy Digestion s jehněčím masem a rýží	2-12	jedinci s citlivějším zažíváním a omezenou schopností trávit živiny
Puppy Sensitive s lososem a rýží	2-12	jedinci s přecitlivělostí na potravu a souvisejících kožních reakcí

Zdroj: ([online] dostupné na: <http://www.proplan.cz/www/cz/stenata/> staženo 12.12.2011

2.18.2 Granule pro dospělé psy

Firma Astor vyrábí Astor Mix, Astor pro dospělé psy.

Astor Mix je kompletní krmivo se směsí mas a zeleniny. Balení je po 3 kg a 15 kg. Astor pro dospělé psy obsahuje kuřecí maso ([online] dostupné na: <http://www.dobre-krmeni.cz/astor-mix-pro-dospele-psy/> staženo 6.1.2012).

Značka Brit má krmiva: Adult Small Breed, Adult Medium Breed, Adult Large Breed. Deklarované znaky těchto krmiv jsou uvedeny v tabulce č. 15.

Adult Small Breed je určen pro dospělé psy (1-8let) malých a trpasličích plemen (do 10 kg) např. jezevčík, jorkšírský teriér, pražský krysařík. Tito psi vyžadují krmivo s vysokým obsahem energie, které při nízkých dávkách pokryje živinové nároky. Balení je po 1 kg, 3 kg, 5 kg a 7 kg.

Adult Medium Breed je určeno pro dospělé psi středních plemen (10 kg – 25 kg). Např. beagle, kolie, dalmatin, kokršpaněl. Krmivo podporuje přirozenou obranyschopnost, zdraví a temperament u psů, kteří již dokončili fázi svého růstu. Balení je vyráběno po 1 kg, 3 kg, 12 kg.

Adult Large Breed je pro dospělé psy (nad 2 roky) velkých a obřích plemen (nad 25 kg) např. labrador, německý ovčák, bernardýn, boxer. Tito psi vyžadují krmivo určené k dlouhodobé výživě omezující výskyt trávicích problémů, srdečních potíží a onemocnění kloubů. Balení je po 1 kg, 3 kg a 12 kg ([online] dostupné na: <http://www.krmivo-brit.cz/krmivo-pro-psy-granule-pro-psy-katalog> staženo 5.12.2011).

Tabulka č. 15: Deklarované znaky produktů Brit

Produkt	Obsah v %					
	proteinů	tuků	popela	vlákniny	Ca	P
Adult Small Breed	28	17	7	2,5	1,2	1,6
Adult Medium Breed	26	15	7	2,5	1,2	1,6
Adult Large Breed	25	13	6,5	2,5	1,5	1

Zdroj: [online] dostupné na: <http://www.krmivo-brit.cz/krmivo-pro-psy-granule-pro-psy-katalog> staženo 5.12.2011

Značka Chappi má na trhu produkty: Hovězí a zelenina a Zelenina a drůbež. Balení po 0,5 kg a 15 kg. Deklarované znaky: 16 % proteiny, 8 % tuky, 3 % vlákniny, 1 % vápníku ([online] dostupné na: <http://www.krmiva-online.cz/Chappi-v.html> staženo 21.12.2011).

Značka Chicopee vyrábí Adult Lamb and Rice, Adult Performance, Adult Light, Adult Fish and Rice, Adult small and Medium, Adult Large Breed ([online] dostupné na: <http://www.krmiva-online.cz/Chicopee-v.html> staženo 21.12.2011).

Produkty značky Friskies jsou v tabulce č. 16.

Tabulka č. 16: Produkty značky Friskies

Produkt	Příchuť	Vhodnost krmiva	Obsah v %			
			proteinů	tuků	popela	vlákniny
Balance a Digestion	kuře a zelenina, krůta a rýže	pro všechny dospělé psy	22	11	8	3
Mini Menu	hovězí a s kuřecím masem	pro psy malých plemen	23	11	6	3
Friskies Maxi	-	pro velká plemena	23	11	8	3

Zdroje: [online] dostupné na: <http://friskies.cz/puppy/mini.aspx> staženo 21.12.2011; <http://friskies.cz/puppy/mini.aspx> staženo 21.12.201; <http://friskies.cz/puppy/maxi.aspx> staženo 21.12.2011

Friskies 2 in 1 je 100% kompletní a vyvážená strava, ideální pro každodenní krmení, aby byl pes zdravý a plný vitality. S granulemi Friskies 2 v 1 je možnost výběru servírování: suché nebo s přidáním trocha vody se dá vytvořit chutná omáčka ([online] dostupné na: <http://friskies.cz/puppy/2v1.aspx> staženo 21.12.2011).

K-9 SELECTION MAINTENANCE FORMULA je vhodným celoživotním krmivem pro psy, kteří už ukončili fázi růstu. Deklarované znaky: 22 % bílkovin, 12 % tuk, 2,7 % vlákniny, 5,2 % popela, 1 % vápníku a 1 % fosforu. Balen je po 1 kg a 3 kg, 12 kg, 20 kg.

K-9 SELECTION MAITENANCE LARGE BREED FORMULA je přizpůsobeno potřebám velkých psů (včetně velikosti granulí). Deklarované znaky: 22 % proteinů, 12 % tuku, 2,7 % vlákniny, 5,2 % popela, 1 % vápníku a 1 % fosforu. Balení je po 1 kg, 3 kg, 12 kg a 20 kg ([online] dostupné na: <http://www.candy.cz/krmiva-k9-pro-psy#item2> staženo 12.12.2011).

Nutram má pro dospělé psy na trhu výrobky: Chicken & Rice adult, Large Breed Adult, Nutram Lamb&Rice. Deklarované znaky těchto výrobků jsou uvedeny v tabulce č. 17.

Chicken & Rice adult je krmivo sestavené pro naplnění všech potřeb dospělého psa s běžnou aktivitou, podporuje dlouhověkost.

Pro dospělé psy velkých plemen je určeno Large Breed Adult. Podporuje pohybový aparát a dlouhověkost. Větší granule usnadňují příjem potravy, zabraňují nadměrnému polykání vzduchu a následné plynatosti.

Nutram Lamb&Rice je kvalitní chutné krmivo pro psy vybíravé nebo citlivé na jiné zdroje bílkovin a uhlohydrátů. Deklarované znaky: 26 % proteiny, 16 % tuky, 3,5 % vláknina, 10 % popela, 1,8 % vápníku, 1,1 % fosforu ([online] dostupné na: <http://www.candy.cz/krmiva-nutram-pro-psy> staženo 6.1. 2012).

Tabulka č. 17: Deklarované znaky výrobků Nutram

Produkt	Obsah v %					
	proteinů	tuků	popela	vlákniny	Ca	P
Chicken & Rice adult	26	16	8	3,5	1,3	1
Large Breed Adult	23	13	7,5	4	1,1	0,9
Nutram Lamb&Rice	26	16	10	3,5	1,8	1,1

Zdroj: [online] dostupné na: <http://www.candy.cz/krmiva-nutram-pro-psy> staženo 6.1.2012

Pedigree má na trhu Adult s hovězím a drůbežím masem a Adult s drůbežím masem a zeleninou.

Adult s hovězím a drůbežím masem je kompletní, plně vyvážené krmivo vhodné pro dospělého psa v běžné fyzické zátěži. Speciální tvar granulí pomáhá udržet zdravé a čisté zuby. Balení 500 g, 3kg, 10 kg, 15 kg. Deklarované znaky: 20 % proteinů, 13 % tuků, 3 % vlákniny, 8 % popela, 1,2 % vápníku a 1 % fosforu. Adult s drůbežím masem a zeleninou má takřka stejné výhody jako Adult s hovězím a drůbežím masem.

Pro psy malých plemen je Adult Mini s drůbežím masem a zeleninou a Adult Mini s jehněčím masem a zeleninou. Krmiva obsahují masovou šťávu, která zvyšuje atraktivitu krmiva i pro více náročná plemena. Deklarované znaky: 20 % proteiny, 13 % tuky, 3 % vlákniny, 8 % popel, 1,2 % vápníku, 1 % fosforu (<http://www.pedigree.cz/produkty-kat/adult/> staženo 8.1.2012).

Firma Pro Plan má opět rozdělena krmiva podle plemen psů na 3 části. Tyto části jsou uvedeny v tabulce č. 18, v tabulce č. 19 a v tabulce č. 20.

Tabulka č. 18: Krmiva Pro Plan pro malá plemena (od 1-10kg)

Produkt	Vhodnost	Obsah v %			
		proteinů	tuků	popela	vlákniny
Small&Mini Adult Health & Wellbeing	pro všechny psy	28	17	8	2
Small&Mini Adult Sensitive Derma	pro psy s citlivou kůží	30	18	6,5	2,5
Small&Mini Adult Digestive Comfort	pro psy s citlivým trávením	28	17	6,5	1,5

Zdroj: [online] dostupné na: <http://www.proplan.cz/www/cz/mala-plemena-2/> staženo 22. 3.2012

Tabulka č. 19: Krmiva Pro Plan pro velká plemena (nad 25 kg)

Produkt	Podpora	Obsah v %			
		proteinů	tuků	popela	vlákniny
Adult Large Robust	tělesné stavby a jejího rozvoje	27	12	7	3
Adult Large Athletic	udržení a rozvoje svalové hmoty	28	18	7	2

Zdroj: [online] dostupné na: <http://www.proplan.cz/www/cz/velka-plemena-2/> staženo 22.3.2012

Tabulka č. 20: Krmiva Pro Plan pro všechna plemena psů

Produkt	Vhodnost	Obsah v %			
		proteinů	tuků	popela	vlákniny
Adult Original	vyhovuje nutričním požadavkům psů	26	16	7,5	2
Adult Digestion	pro psy s citlivým trávením	26	16	7,5	3
Adult Sensitive	s přecitlivělostí na potravu a souvisejících kožních reakcí	29	18	7,5	3

Zdroj: [online] dostupné na: <http://www.proplan.cz/www/cz/vsechna-plemena-2/> staženo 22.3.2012

Purina DOG CHOW má na trhu produkty: Aktive Chicken, Adult Chicken, Adult Large Breed, Adult Mix.

Aktive Chicken pokrývá potřebu psů všech plemen ve všech jejich životních obdobích. Křupavá struktura granulí pomáhá udržovat čisté zuby a podporuje dobrou dentální hygienu psů. Složení: obiloviny (min. 4 % celozrnných obilovin, min. 4 % rýže), maso a vedlejší výrobky z masa (min. 14 % kuřete), bílkoviny rostlinného původu, oleje a tuky, vedlejší výrobky rostlinného původu (min. 0,5 % řepné dužiny), zelenina (min. 0,5 % čekanky), minerální látky.

Purina DOG CHOW Adult Chicken je krmivo pro dospělé psy v běžné zátěži s kuřecím masem. Kombinuje výhody delšího žvýkání a čekanky s prebiotickými účinky. V krmivu je mícháno 70 % granulí normální velikosti s 30 % větších

masových granulí. Přimíchání těchto velkých granulí, které mají speciální strukturu a tvar, povzbuzuje zdravé žvýkání a napomáhá udržet zdravé zuby, zdravé zažívání a přináší větší požitek. Deklarované znaky: 250 g*kg⁻¹ proteinu, 120 g*kg⁻¹ tuku, 25 g*kg⁻¹ vlákniny, 70 g*kg⁻¹ popela.

Purina DOG CHOW Adult Large Breed je určeno pro psy velkých plemen. Obsahuje krutí maso, jako přírodní zdroj bílkovin, které spolu s celozrnnými obilovinami a rýží podporují ideální tělesnou kondici psa. Deklarované znaky: 26 % proteinu, 10 % tuk.

Purina DOG CHOW Adult Mix je masová směs pro psy v běžné zátěži. Deklarované znaky: 25 % proteiny, 12 % tuk, 2,5 % vlákniny, 7 % popela, 1,2 % vápníku, 1 % fosofu ([online] dostupné na: <http://krmeni.cz/kategorie/purina-dog-chow-375> staženo 11.1.2012).

2.18.3 Granule pro psy s nadváhou a seniory

Za „psí seniory“ se považují psi malých plemen nad 8 let věku, středních plemen nad 7 let věku a velká plemena nad 6 let.

Astor Basic je krmivo pro psy ve věku nad 9 let s obsahem masa a vitamínů. Vhodné pro psy se sníženou aktivitou nebo se sklonek k obezitě. Balení je po 3 kg a 15 kg ([online] dostupné na: <http://www.dobre-krmeni.cz/astor-basic-pro-starsi-psy/> staženo 6.1.2012).

Značka Brit vyrábí Senior All Breed, které je speciálně přizpůsobené požadavkům starších psů. Ti vyžadují krmivo, které zpomalí proces stárnutí, omezí riziko obezity, minimalizuje výskyt trávicích problémů a zajistí co nejlepší stav kloubního aparátu. Jakostní znaky 25 % proteinů, 12 % tuku, 4 % vlákniny, 6,5 % popela, 1,5 % vápníku a 1 % fosforu ([online] dostupné na: <http://www.krmivo-brit.cz/krmivo-pro-psy-granule-pro-psy-katalog> staženo 5.12.2011).

Friskies Senior s kuřecím a listovou zeleninou poskytuje 100% kompletní vyváženou stravu, která pomůže udržet zdravé klouby psa a podpoří jeho mobilitu. Deklarované znaky: 25 % proteinů, 11 % tuku, 2,5 % vlákniny a 7 % popela ([online] dostupné na: <http://friskies.cz/puppy/senior.aspx> staženo 21.12.2011).

K-9 Selection Lite Formula je krmivo se sníženým obsahem tuků (energie) a zároveň s vysokou stravitelností, výživovou hodnotou a chutností. Deklarované jakostní znaky: 20 % proteinů, 6,5 % tuku, 4,3 % vlákniny, 5,6 % popela, 0,9 % vápníku a fosforu ([online] dostupné na: <http://www.candy.cz/krmiva-k9-pro-psy#item2> staženo 12.12.2011).

Nutram Weight Contol způsobuje úbytek hmotnosti správným zdravým způsobem. Obsahuje málo tuků a uhlohydrátů, ale vysoký obsah bílkovin. L- karnitin podporuje spalování tuků a chrání srdeční sval. Deklarované znaky: 32 % bílkoviny, 9 % tuk, 5 % vlákniny, 8,5 % popela, 1,4 % vápníku, 0,9 % fosforu.

Pro seniory je Nutram Senior. Vybalancovaná kompletní potrava pro starší psy podporující dlouhověkost. Vysoké hladiny cholinu a vitamínu B podporují nervové funkce a zadržují nástup senility. Deklarované znaky: 24 % proteinů, 12 % tuku, 5 % vlákniny, 6,5 % popelovin, 0,9 % vápníku, 0,75 fosforu ([online] dostupné na: <http://www.candy.cz/krmiva-nutram-pro-psy> staženo 6.1.2012).

Pro Plan Senior 7+ Originál pokrývá specifické nutriční nároky všech psů ve věku 7 a více let. Obsahuje komplex živin, které prokazatelně u starších psů zlepšují reaktivitu mozku, mentální kondici a mozkovou činnost obecně. Deklarované znaky: 29 % proteiny, 15 % tuky, 2 % vlákniny, 6,5 % popela, 1,1 % vápníku,

0,8 % fosforu ([online] dostupné na: <http://www.proplan.cz/www/cz/starsi-psi/> staženo 8.1.2012).

Purina DOG CHOW Light je určeno pro psy s tendencí k nadváze s krutím masem a rýží. Deklarované znaky: 28 % protein, 8 % tuk, 3 % vlákniny, 7 % popel, 1,3 % vápníku, 1,1 % fosforu.

Purina DOG CHOW Senior je pro zvířata starší 7 let s kuřecím masem a rýží. Deklarované znaky: 27 % protein, 10 % tuk, 2,5 % vláknina, 6 % popela, 1,1 % vápníku, 0,9 % fosforu ([online] dostupné na: <http://krmeni.cz/kategorie/purina-dog-chow-375> staženo 11.1.2012).

2.18.4 Granule pro psy v zátěži

Produkty zařazené do této skupiny jsou uvedeny v tabulce č. 21.

Tabulka č. 21: Granule pro psy v zátěži

Produkt	Vhodnost	Obsah v %			
		proteinů	tuků	popela	vlákniny
Astor Energy	pro pracující a sportující psy	27	18	-	-
Brit Activity All Breed	pro saňové, lovecké, pracovní, služební a záchranářské psy	31	20	7,8	2
K-9 Selection Hi-Performance Formula	pro špičkové výkony, a nejlepší kvalitu srsti	30	20	6,1	1,6
Nutram Aktive	pracující, sportující, se zotavující psy, ale i pro přípravu na výstavy	30	20	8	3,5

Zdroje: [online] dostupné na: <http://www.dobre-krmeni.cz/astor-energy-pro-dospel-psy-v-zatezi/> staženo 6.1.2012; <http://www.krmivo-brit.cz/krmivo-pro-psy-granule-pro-psy-katalog> staženo 5.12.2011; <http://www.candy.cz/krmiva-k9-pro-psy#item2> staženo 12.12.2011; <http://www.candy.cz/krmiva-nutram-pro-psy>

2.18.5 Granule pro psy se zažívacími problémy a alergiemi.

Značka Brit vyrábí krmivo Salmon All Breed, které je určeno pro psy s citlivým trávením, s potravní intolerancí na běžná krmiva, s potřebou náročné péče o srst. Deklarované znaky: 25 % proteiny, 15 % tuku, 2,5 % vlákniny, 5,5 % popela, 1,1 % vápníku a 0,8 % fosforu. Balení je po 1, 3 a 12 kg ([online] dostupné na: <http://www.krmivo-brit.cz/krmivo-pro-psy-granule-pro-psy-katalog> staženo 5.12.2011).

Produkty značky Nutram jsou uvedeny v tabulce č. 22.

Tabulka č. 22: Produkty značky Nutram

Produkt	Využití	Obsah v %			
		proteinů	tuků	popela	vlákniny
Sensitive Stomach	psy alergické na některé potraviny, uklidňuje žaludek	22	12	9	4
Allergy Care	pro alergické psy, umožňuje plnohodnotný život i pro výživově velmi problematické psy	24	15	8,5	3,5
Skin and Coat	pro psy obtížně krmitelné, s chronickými kožními potížemi, záněty, lupy, trvale línající srstí	22	12	9	4

Zdroj: [online] dostupné na: <http://www.candy.cz/krmiva-nutram-pro-psy> staženo 6.1.2012

Do této skupiny by se dali zařadit již zmíněné krmiva značky Pro Plan: Pro Plan Adult Digestion, Pro Plan Adult Sensitive, Pro Plan Small&Mini Adult Sensitive Derma, Small& Mini Adult Digestive Comfort.

Purina DOG CHOW Adult Lamb je pro psy v běžné zátěži s citlivým trávením a pokožkou. Obsahuje unikátní směs čekanky jako zdroj přírodních prebiotik, které prokazatelně zvyšují počet dobrých bakterií ve střevech a zlepšují tak trávení.

Purina DOG CHOW Adult Sensitive Salmon je kompletní krmivo s lososem a rýží pro dospělé psy s citlivým trávením. Neobsahuje pšenici, hovězí maso a mléčné bílkoviny. Deklarované znaky: 25 % proteiny, 14 % tuk, 3 % vláknina, 7 % popel, 1,2 % vápník, 1 % fosfor ([online] dostupné na: <http://krmeni.cz/produkt/purina-dog-chow-adult-lamb/kategorie/purina-dog-chow-375> staženo 11.1.2012).

2.19 Konzervy

Konzervy pro psy představují krmivo s vysokou energetickou hodnotou.

2.19.1 Konzervy pro štěňata

Konzervy pro štěňata jsou vyráběné z přírodních surovin. Receptura je postavena na čerstvých surovinách s vyváženou kombinací vitamínů a minerálních látek. Konzervy pro štěňata jsou většinou vyráběné bez konzervačních látek a barviv.

Značka Darling má na trhu Darling junior dog. Je to kompletní krmivo pro štěňata. Obsahuje maso a vedlejší výrobky živočišného původu (z toho 4 % kuřete), obiloviny, zelenina (4 % mrkve), bílkovinné extrakty rostlinného původu, minerální látky, cukry. Prodává se v konzervách po 400g. Deklarované jakostní znaky: 80 g*kg⁻¹ proteinů, 50 g*kg⁻¹ tuků, 5 g*kg⁻¹ vlákniny, 3 g*kg⁻¹ vápníku ([online] dostupné na: <http://psi.canis-prosper.cz/2294/darling-400g-junior-dog-1ks-24ks.html> staženo 16.2.2012).

Dalším produktem je Pedigree Junior s kuřecím masem v želé a Pedigree Junior s telecím masem v želé je výživné kompletní krmivo vyrobené z kvalitních surovin

a bez umělých konzervantů, které kromě nutričně hodnotných bílkovin dodává rostoucímu psovi vyvážené složení vápníku a fosforu. Deklarované znaky: 9 % proteinů, 7 % tuků, 0,6 % vlákniny, 7 % popela, 0,45 % vápníku a 0,3 % fosforu.

Pedigree Junior v kapsičkách s příchutí kuřecího masa v želé. Krmivo v kapsičkách neprochází tak dlouhým sterilizačním procesem jako krmivo v konzervách, proto je chuťově bohatší, šťavnatější a lákavě voňavé. Toto šetrné zpracování ochraňuje před tepelným znehodnocením veškeré vitamíny a živiny, které jsou obsaženy v surovinách. Vyrobeno je bez umělých barviv a konzervačních látek. Prodává se v balení po 100 g nebo jako výhodné balení 4*100 g ([online] dostupné na: <http://www.pedigree.cz/produkty-kat/junior/> staženo 17.2.2012).

2.19.2 Konzervy pro dospělé psy

Brit Boutiques Gourmandes Beef True Meat Bits-superpremiová konzerva pro skutečné psí gurmány. Pečlivě vybrané kousky hovězího masa jedinečné chuti v jemné lahodné omáčce. Vyrábí se v mnoha příchutích: s kuřecím, jehněčím, králičím masem, kuřecí kousky v paté, jehněčí kousky v paté, kachní kousky v paté, lososové kousky v paté. Bez obsahu obilovin a jiných nestrávitelných či nežádoucích surovin. Deklarované znaky: 11 % proteinů, 2 % tuku, 0,02 % vlákniny, 0,8 % popela ([online] dostupné na: <http://www.krmivo-brit.cz/krmivo-pro-psy-granule-pro-psy-katalog> 5.12.2011).

Darling vyrábí konzervy ve dvou variantách: kuře s krůtou a masová směs s játry. Konzerva Darling kuře s krůtou obsahuje směs s kuřecím a krůtím masem. Deklarované znaky: 70 g*kg⁻¹ proteinů, 30 g*kg⁻¹ tuků, 3 g*kg⁻¹ vlákniny, 20 g*kg⁻¹ popela. Masová směs s játry obsahuje maso a produkty živočišného původu (min. 4 % masová směs, min. 4 % játra), obiloviny, bílkovinné extrakty rostlinného původu, minerální látky. Deklarované znaky: 70 g*kg⁻¹ proteinů, 30 g*kg⁻¹ tuků, 3 g*kg⁻¹ vlákniny, 20 g*kg⁻¹ popela. Balení po 400g nebo 1200g ([online] dostupné na: <http://www.krmivo-24.cz/konzervy-salamy-psi?darling=1&konzervy=1> staženo 16.2.2012).

Pedigree má pro dospělé psy všech plemen 2 varianty konzervy: Adult s kuřecím masem a karotkou v želé a Adult s hovězím masem v želé. Kompletní krmivo vyrobené z kvalitních surovin a bez umělých konzervantů, které dodává psovi vyvážené složení se všemi potřebnými živinami. Deklarované znaky: 8 % proteinů, 5,5 % tuků, 0,4 % vlákniny, 3 % popela. Balení po 400g a 1200g.

Pedigree kapsičky pro dospělé psy se vyrábí v příchutích: s telecím a krůtím masem a mrkví ve šťávě, s hovězím masem, s hovězím a králičím masem ve šťávě, s kuřecím a jehněčím masem ve šťávě. Balení je po 100g nebo jako výhodné balení po 4x 100g nebo 12x100g ([online] dostupné na: <http://www.pedigree.cz/produkty-kat/adult/> staženo 8.1.2012).

Propesko vyrábí Dog králík + srdce a Dog kuře + zelenina. Deklarované znaky: 8 % proteinů, 4,5 % tuku, 0,5 % vlákniny, 2 % popela, 0,3 % vápníku, 0,24 % fosforu ([online] dostupné na: <http://www.krmivo-24.cz/konzervy-salamy-psi?propesko=1> staženo 17.2.2012).

2.19.3 Paštiky pro psy

Značka Brit vyrábí Boutiques Gourmandes – Venison Small Breed One Meat (zvěřina). Pro psy s vyšší citlivostí na typické zdroje bílkovin jako je drůbež, hovězí či vepřové maso. Jediný hypoalergenní zdroj masa zajistí chutnou a šetrnou výživu. Ideální a bezpečná výživa pro malá plemena psů. Vyrábí se v příchutích zvěřina, jehněčí. Balení po 0,15 kg. Deklarované znaky: 8,5 % proteinů, 6 % tuků, 0,3 % vlákniny, 2,5 % popela ([online] dostupné na: <http://www.krmivo-brit.cz/krmivo-pro-psy-granule-pro-psy-katalog> 5.12.2011).

2.20 Pamlsky pro psy

Musí v jednom malém kousku splňovat mnoho podmínek. Základním předpokladem je chutnost, přitom ale nesmí narušit zásady zdravé výživy. Nevhodný pamlssek může velmi snadno rozvrátit rovnováhu v organismu, i při jinak velmi kvalitní základní vyvážené potravě. Správný pamlssek je malý, nebo lehce dělitelný, snadno přenosný (nezamastí kapsu), chutný, křupavý, voňavý (jak pro člověka, tak pro zvíře), kaloricky zanedbatelný. A pokud ne přímo zdravý, tak alespoň neutrální, tj. nezpůsobující dysbalanci a nepřinášející škodliviny. Na výběr neškodného pamlsku se musí dbát zejména u mladých a rostoucích jedinců ([online] dostupné na: http://www.candies.cz/scripts/index.php?id_nad=11 staženo 6.1.2012).

Produkty Candie´s jsou uvedeny v tabulce č. 23.

Tabulka č. 23: Produkty značky Candie´s

Produkt	Popis	Využití	Obsah
Candie´s piškot	zlatohnědý povrch, přirozená nasládlá chuť připomínající čokoládu	-	rýžová krupice, žraločí sušená chrupavka, cukr, rostlinný olej, sůl, neobsahuje čokoládu
Candie´s uzené s česnekem	přirozeně nazlátlý vzhled s mírně slanou chutí a výraznou česnekovou vůní	česnek má kladné účinky na trávení a obranyschopnost	rýžová krupice, žraločí sušená chrupavka, cukr, rostlinný olej, sůl
Candie´s s ovocem	extrudovaný cereální výrobek ve tvaru slona se strukturou bílého pečiva, růžový povrch, jemná ovocná vůně	dodává tělu aktivní látky s kladnými vlivy na trávení a imunitní systém	rýžová mouka, bramborový škrob, cukr, rostlinný olej, sůl, jedlá jeřabina, neobsahuje žraločí chrupavku
Candie´s polštářky s karamellem	extrudovaný cereální výrobek ve tvaru polštářku s dutinkou vyplněnou karamellem	-	rýžová krupice, kukuřičná krupice, karamelová náplň (cukr, syrovátka, rostlinný tuk, lecitin, přírodně identické aroma), sušené mléko plnotučné, sůl
Candie´s tyčinky se sýrem	extrudovaný cereální výrobek ve tvaru tyčinky s dutinkou vyplněnou sýrovou náplní, barva přírodně nazlátlá	-	rýžová krupice, kukuřičná krupice, sýrová náplň (rostlinný tuk, syrovátka, maltodextrin, sušený sýr, lecitin), sůl

Zdroj: [online] dostupné na: http://www.candies.cz/scripts/index.php?id_nad=19 staženo 6.1.2012

Friskies nabízí pochoutky v těchto variantách: Picnic – kuřecí a hovězí, Beggin Strips s příchutí slaniny, Megabone, Picnic Variety, T-Bonz, Funtastix, Snack&Play, Friskies Pro Activite, Friskies Pro Mobility. Picnic – kuřecí a hovězí jsou měkké tyčinky bohaté na maso. Lze je lámat na malé kousky. Beggin Strips s příchutí slaniny jsou křupavé proužky s vůní slaniny a sýra. Megabone – speciálně tvarovaná žvýkácká kost s měkkou masovou náplní. Obsahuje rýži pro snadné trávení, vápník pro ošetření zubů a kostí. Vhodná k dlouhodobému žvýkání. Picnic Variety měkké tyčinky bohaté na maso kombinují 3 příchutě: kuřecí, hovězí, jehněčí. T-Bonz je měkká pochoutka s masovou příchutí. Je bohatá na vápník. Funtastix jsou měkké kroucené tyčinky se šunkovou a sýrovou příchutí. Snack&Play je unikátní pochoutka připravená v zábavném stylu frisbee. Friskies Pro Activite vhodná pro střední a větší plemena. Obsahuje taurin a kvalitní bílkoviny k udržení zdravého

srdce. Friskies Pro Mobility obsahuje přírodní glukosamin k uchování zdravých kloubů ([online] dostupné na: <http://friskies.cz/puppy/snack.aspx> staženo 22.2.2012).

Pedigree obchoduje s těmito výrobky: Pedigree Junior Milky Pockets, Pedigree Schmackos s hovězím a kuřecím masem, Pedigree Rodeo s hovězím masem, Pedigree Gravy Bones a dále Biscrok, Markies, Jumbone medium a maxi.

Pedigree Junior Milky Pockets jsou křupavé mléčné polštářky vhodné pro štěňata ve věku od 1 do 12 měsíců. Jsou určeny jako doplňkové krmivo a mohou být prospěšnou odměnou ([online] dostupné na: <http://www.pedigree.cz/produkty-kat/junior/> staženo 17.2.2012).

Pedigree Schmackos s hovězím a kuřecím masem je vyrobeno ve formě proužků pro snadné odměňování psa kdekoliv a kdykoliv.

Pedigree Rodeo s hovězím masem má pestrou chuť zajištěnou různorodým složením surovin v závitcích. Pochoutka je vhodná i ke žvýkání.

Pedigree Gravy Bones jsou lahodné křupavé sušenky v delikátní masové šťávě. Obohacené vápníkem a vitamíny pro zdraví zubů a kostí ([online] dostupné na: <http://www.pedigree.cz/produkty-kat/adult/> staženo 8.1.2012).

Pro Plan má na trhu produkty Pro Plan Biscuits Adult s kuřecím masem a rýží, s jehněčím masem a rýží, s lososem a rýží a Biscuits Light s kuřecím masem a rýží. Obsahují veškeré potřebné bílkoviny, tuky, minerály a stopové prvky. Díky unikátním tvrdým, křupavým sušenkám s abrazivní strukturou pomáhají zpomalit tvorbu zubního kamene a udržovat tak čisté, zdravé zuby a svěží dech ([online] dostupné na: <http://www.proplan.cz/www/cz/pamlsky-2/> staženo 22.2.2012).

2.21 Ostatní krmivo

Pro pestřejší výživu psů zařazujeme do sortimentu krmné přílohy, salámy a kapsičky pro psy. Kapsičky jsou krmivem vlhké výživy. Mají masový základ s velkým podílem kvalitního masa. Mezi sortiment masných krmiv najdeme klasické salámy, jelítka, jitřičky, masové salámy s droby, kuřecí masové salámy nebo jiné pochoutky. Krmné přílohy pro psy jsou důležitou složkou jejich stravy. Používají se především pro dosycení. Mohou se míchat například s masovou konzervou. Krmné přílohy zastupují krmná rýže, těstoviny, kolínka, krmná kolínka, chlebová kolínka, šunková těstovinová kolínka a krmné vločky pro psy.

2.22 Vitamíny

Existuje celá řada vitamínů pro psy. Máme vitamíny pro psy na zamezení vypadávání srsti a svědění, zlepšení kvality a hustoty srsti, na odstranění deficitu vápníku v období růstu, v období kojení, při problémech pohybového aparátu, k podpoře vývoje zubů. Některé slouží jako prevence proti vzniku nemocí, regenerují organismus po operačních stavech, jiné zase zlepšují celkovou kondici psa, kvalitu růstu srsti či zlepšují pigmentaci.

Značka Brit má na trhu Brit Let's Bite Chicken Breast. Je to 100 % přírodní masová pochoutka pro psy s vápníkem pro zdravé zuby. Brit Let's Bite Chicken Stripes s mastnými kyselinami pro lesklou srst. Brit Let's Bite Duck Breast

obohaceno o vitaminy A a B₂ ([online] dostupné na: <http://www.krmivo-brit.cz/krmivo-pro-psy-granule-pro-psy-katalog> 5.12.2011).

Friskies Dental Fresh Tartar Control je žvýkáci pochoutka, u níž je vědecky ověřeno, že redukuje tvorbu zubního kamene až o 80 %. Obsahuje uhličitán vápenatý a bentonit, které pomáhají odstraňovat zubní kámen jemným obrušováním. Friskies Dental Fresh Gental Denta jemně odstraňuje zubní plak a zároveň je jemný k zubům a dásním. Obsahuje Dental Guard Aktive-jedinečnou směs aktivních látek, která zajišťuje zubní hygienu. Friskies Dental Fresh Breath napomáhá udržovat správnou orální hygienu ([online] dostupné na: http://friskies.cz/puppy/dental_popup.htm staženo 22.2.2012).

Pedigree Denta Stix je chutná žvýkáci kostička pro každodenní péči o chrup. Jedinečný tvar a složení výrobku dokáže odstranit až 80 % zubního plaku a působí tak preventivně proti nemocím dásní. Podává se denně po krmení. Na trhu je k dostání ve formě Small pro psy od 5 kg do 10 kg, Medium od 10 kg do 25 kg. Balení po 3 ks nebo 7 ks ([online] dostupné na: <http://www.pedigree.cz/produkty-kat/adult/> staženo 8.1.2012).

Žvýkáci tyčinka Pro Plan dental Pro Bar prokazatelně snižuje tvorbu zubního kamene o 45 % a zároveň osvěžuje dech. Má speciální poddajnou, gumovou strukturu, díky níž snižuje tvorbu zubního plaku a kamene a současně masíruje dásně. Obsahuje navíc speciální složku – hřebíček, který je známý svými zklidňujícími, protizánětlivými a antioxidačními účinky a navíc dlouhodobě osvěžuje dech a také obsahuje kuřecí maso a uhlohydráty, zejména rýži. Díky vyváženému obsahu vápníku a fosforu navíc pomáhá udržovat zdravé a silné zuby i kosti ([online] dostupné na: <http://www.proplan.cz/www/cz/pamlsky-2/> staženo 22.2.2012).

2.23 BARF

BARF je zkratka, která se dá vyložit mnoha způsoby. Podle [online] dostupné na: http://www.manwe.eu/index.php?option=com_content&view=article&id=4&Itemid=3, staženo 3.11.2011 znamená Bones And Raw Food (kosti a syrová potrava) nebo Biologisch Artgerechte Rohe Futerung (biologicky vhodná syrová výživa), podle ŽELEZNÉHO (2011) Biologically Appropriate Raw Foods (biologicky vhodná syrová potrava), podle BURDY PRAHA (2011) Born Again Raw Feeder (znovunalezení syrového krmiva). Ale pořád znamená to samé – je to metoda výživy masožravých domácích zvířat přirozeným způsobem - tedy syrové maso, kosti a zelenina ([online] dostupné na: http://www.manwe.eu/index.php?option=com_content&view=article&id=4&Itemid=3 staženo 3.11.2011). Je to nejnovější trend v oblasti výživy (BURDA PRAHA 2011).

V dnešní době již existují kvalitní průmyslová krmiva, která obsahují všechny živiny ve správných poměrech. Podle ŽELEZNÉHO (2011) rozbor syrové masité stravy odhalil, že má zpravidla nízký obsah nebo zanedbatelný obsah vápníku a vysoký obsah fosforu. Nevyváženost poměru Ca : P je obzvlášť nebezpečná během růstu a může mít za následek vady vývoje kostí. Dalším problémem je hrozba nákazy salmonelou nebo parazity ze syrového masa (toxoplasmóza). Jejich přenosu se dá zabránit jen tepelnou úpravou, jež se neslučuje s filozofií barfování (BURDA PRAHA, 2011). Zastánci BARF tvrdí, že syrová strava omezuje tvorbu zubního kamene, pes má zdravou a lesklou srst, silný imunitní systém, pevné svaly, šlachy a vazy, menší objem exkrementů, menší riziko torze žaludku, žádný nepříjemný pach ([online] dostupné na:

http://www.manwe.eu/index.php?option=com_content&view=article&id=4&Itemid=3 staženo 3.11. 2011).

Jak by měla vypadat krmná dávka? Podle [online] dostupné na: http://www.manwe.eu/index.php?option=com_content&view=article&id=4&Itemid=3 staženo 3.11.2011 by měla činit 2 – 3 % ideální hmotnosti psa. Maso by mělo tvořit 70 – 80 % objemu krmné dávky. Maso krmíme pokud možno v co největších kusech, aby byl pes nucen maso žvýkat a tak používal žvýkací svaly a zuby. Ne každý pes je ale z velkého kusu masa nadšený a tak je zpočátku dobré mu maso nakrájet na přiměřeně velké kousky, které můžeme postupně zvětšovat. Kosti tvoří cca 20 – 30 % z celkového objemu masa. Kosti dáváme vždy syrové. NIKDY vařené! Vařené nebo jinak tepelně upravené (pečené) kosti mohou být nebezpečné! Tepelnou úpravou totiž kosti změni strukturu a lámou se na velmi ostré kousky. Kosti můžeme dávat jakékoli, nejlépe masité – obalené masem. Přílohy tvoří cca 20 – 30 % z celkové dávky. Přílohami se myslí hlavně zelenina a ovoce (v poměru cca 80/20). Rýže, vločky, těstoviny a jiné obilniny nejsou úplně vhodné a měly by se používat spíš jako "nouzovka" pro případ, kdy zrovna nemáme po ruce dostatečné množství zeleniny. Zeleninu podáváme nejlépe syrovou nebo max. spařenou. Vařená už je méně vhodná, protože spousta vitamínů se varem zničí.

Lze jen velmi těžko říct, jestli je barfování lepší než suchá krmiva. Tato otázka je stálým předmětem dohadů mezi zastánci obou způsobů výživy.

2.24 Technologie výroby PET FOOD

Optimální výběr jednotlivých druhů surovin do receptury výrobku spolu s důrazem na jejich vysokou jakost je jedním ze základních předpokladů výroby kvalitního krmiva. Základem je, aby surovina splňovala zákonné parametry, které nejsou legislativně požadovány a stanovují se pro ně interní limity. Požadavky se liší s ohledem na charakter suroviny. Odlišné požadavky jsou na obiloviny, jiné na drůbeží a rybí moučku, drůbeží maso, minerální látky a jiné na doplňkové látky (vitamíny, stopové prvky). Sleduje se nejen výživná hodnota, tedy množství dusíkatých látek, tuků, vitamínů, stopových prvků, ale i bezpečnost a nezávadnost surovin, tj. kvalita tuku a bílkovin, těžké kovy, pesticidy, plísně, bakterie aj.

Požadavky jsou manažerem předány nákupčímu surovin, který vytipuje možné potenciální dodavatele, osloví je a zajistí zaslání zkušební vzorku surovin. Vzorek se dá na rozbor a zjistí se, zda splňuje očekávání firmy, a přidá se ještě smyslové hodnocení suroviny (pach, barva).

Za předpokladu, že výsledky rozborů a smyslového posouzení vzorku jsou optimální, je možné tedy surovinu nakoupit. Nákupčí uzavře s dodavatelem smlouvu, která kromě jiného upravuje i požadavky na kvalitu. První dodávka suroviny

se realizuje v dostatečném předstihu před plánovanou výrobou, aby se stihlo ověřit, zda dodávka odpovídá již prověřenému vzorku. Pokud jsou výsledky shodné, dodavatel se zařadí do schváleného seznamu surovin a dodavatelů. V opačném případě je surovina reklamována a hledá se opět nový dodavatel.

Pro ověřování surovin je několik způsobů. První způsob je ověřování v podnikové laboratoři. Zde je možnost okamžitého stanovení základních parametrů. Druhým způsobem jsou speciální analýzy, ve kterých se využívají externí spolupráce s akreditovanými laboratořemi.

Plnění legislativních požadavků se kontroluje až 1x měsíčně Ústředním kontrolním a zkušebním ústavem zemědělským a Státní veterinární správou (STRÁNSKÁ, 2011).

2.17 Termicky extrudované suché krmivo

Termicky extrudovaná krmiva jsou vyrobena při teplotách 120 °C až 200 °C. Touto vysokou teplotou jsou bioaktivní (životodárné) látky zničeny. Bílkoviny, tuky, stopové prvky, minerální látky jsou teplem denaturovány neboli poškozeny. Do těchto termicky extrudovaných krmiv se po teplotním znehodnocení přírodních vitamínů a ostatních bioaktivních látek dávají umělé vitamíny a umělé minerály, které jsou biologicky málo využitelné. Pro zajištění vábivé vůně a chutě jsou přidávány uměle vyrobené příchutě (sladidla, glutamáty) ([online] dostupné na: <http://baron.cz/pes/prirodni-lekarna/clanky/vyziva-psa-jidelnicek-prirozene-syrove-stravy/i-0> staženo 3.11. 2011).

2.18 Za studena lisované suché krmivo

Tato krmiva jsou vyrobena šetrnou technologií lisováním za studena, která garantuje, že téměř všechny vitamíny, minerály a ostatní bioaktivní látky zůstanou ve své původní podobě a v celém původním spektru organismu psa k dispozici. Přírodní vitamíny na rozdíl od umělých nezatěžují orgány látkové výměny (játra, ledviny), což bývá častá příčina alergie nebo kožních problémů. Za studena lisovaná krmiva nebobtnají v žaludku a ve střevě jsou intenzivně trávena. Z hotových suchých krmiv jsou za studena lisovaná krmiva přírodnímu vzoru výživy psa nejbližší ([online] dostupné na: <http://baron.cz/pes/prirodni-lekarna/clanky/vyziva-psa-jidelnicek-prirozene-syrove-stravy/i-0> staženo 3.11. 2011).

2.19 Konzervované vlhké krmivo

Konzervace krmiva můžeme chápat, jako ochranu požadovaných kvalitativních parametrů krmiva proti nepříznivým vlivům vnějšího prostředí, které by jinak způsobily jejich degradaci. Dva hlavní nepříznivé vlivy, se kterými se potýkají všichni výrobci, jsou vlhkost a kyslík. Abychom před nimi krmivo ochránili, stavíme jim do cesty různé bariéry. První bariérou je řádné vysušení granulí při výrobě na úroveň cca 8-9 % vlhkosti. Druhou bariérou je obal, který chrání výrobek uvnitř. Další bariérou je použití tzv. doplňkových látek – konzervantů. Používáme látky na bázi kyseliny propionové, které chrání výrobek proti vzniku plísní. Dále jsou používány tzv. antioxidanty, které chrání hlavně tuky v krmivu proti žluknutí. Drůbeží tuk a lososový olej, suroviny typické pro kvalitní krmiva, jsou velmi náchylné k oxidaci a vyžadují proto důkladnou ochranu (JIRÁSEK, 2010).

Maso (a případně obsažené přílohy) je konzervováno vařením. Podle platného zákona však musí být ohřáto minimálně na 138 °C jádrové teploty (měřeno uprostřed obsahu konzervy). Tím je dosažena expirační doba 2 až 3 roky. Podobně jako u termicky extrudovaných granulí je však i v konzervách vysokou teplotou velká část přírodních bioaktivních látek (vitamíny, minerály, stopové prvky)

poškozena, zničena nebo uzavřena. Výživovým a zdravotním problémem je pak u mnohých konzerv malý obsah masa (cca 4 %) a na kostky nakrájené sójové či jiné masové náhražky ([online] dostupné na: <http://baron.cz/pes/prirodnilekarna/clanky/vyziva-psa-jidelnicek-prirozene-syrove-stravy/i-0> staženo 3.11. 2011).

3. Cíl a metodika

Cílem mé práce bylo zpracovat formou řešení problematiku, zabývající se výrobky určenými pro výživu psů. Zjištěné skutečnosti následně prověřit formou dotazníkového šetření v okolí místa mého bydliště.

4. Vyhodnocení dotazníku

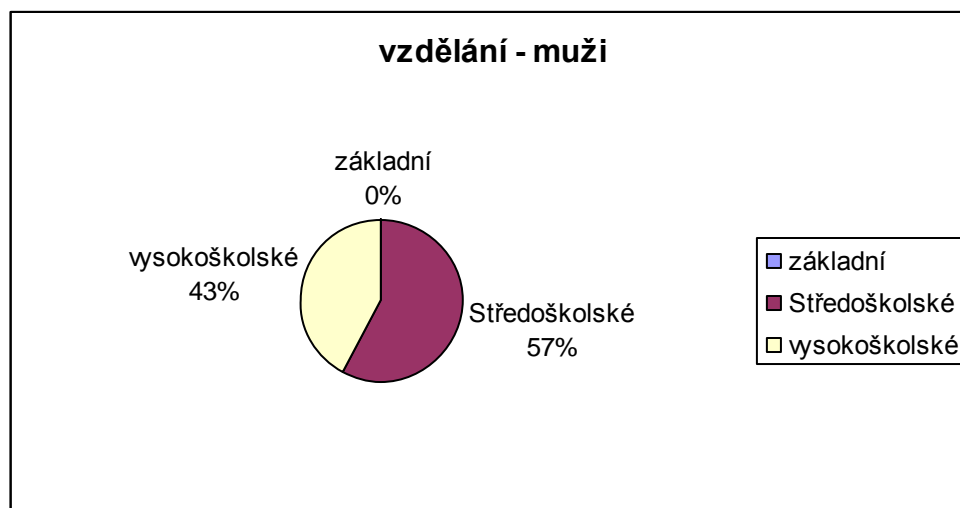
Pro vyhodnocení problematiky výrobků určené pro výživu psů jsem se rozhodla použít dotazníkové šetření. Dotazník je uveden v příloze č. 1. Šetření probíhalo v okolí mého bydliště, tedy na trhosvinensku. Zde je důležité uvést, že tato lokalita je převážně vesnického charakteru a z toho vyplývají určitá specifika. Tato specifika budou probrána u jednotlivých grafů.

Celkový počet všech dotázaných byl 41 lidí. Z toho bylo 34 žen a 7 mužů. Rozdělení odpovědí dle vzdělání uvádí tabulka č. 24 a tabulka č. 25 a graf č. 1 a graf č. 2. Rozdělení dle věku uvádí tabulka č. 26 a tabulka č. 27 a graf č. 3 a graf č. 4, podle znalostí značek tabulka č. 28 a tabulka č. 29 a graf č. 5 a graf č. 6 a podle používání značek tabulka č. 30 a tabulka č. 31 a graf č. 7 a graf č. 8. Tabulka č. 32 a tabulka č. 33 ukazuje, kolik lidí zná a používá vybrané značky. Graficky je toto znárodněno v grafu č. 9 a grafu č. 10.

Tabulka č. 24: Vzdělání - muži

Vzdělání	Základní (%)	Středoškolské (%)	Vysokoškolské (%)
Muži - celkový počet 7	0	4	3

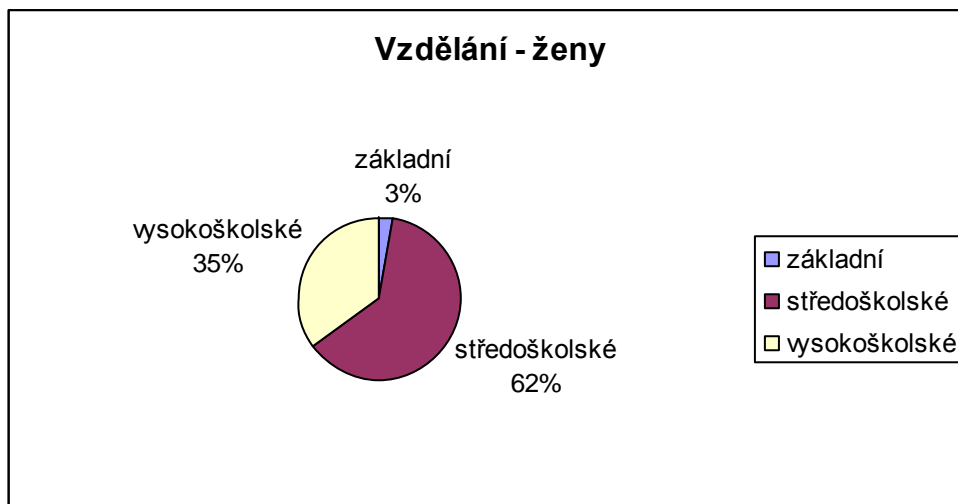
Graf č. 1: Vzdělání – muži

Tabulka č. 25: Vzdělání – ženy

Vzdělání	Základní	Středoškolské	Vysokoškolské
Ženy- celkový počet 34	1	21	12

Graf č. 2: Vzdělání – ženy

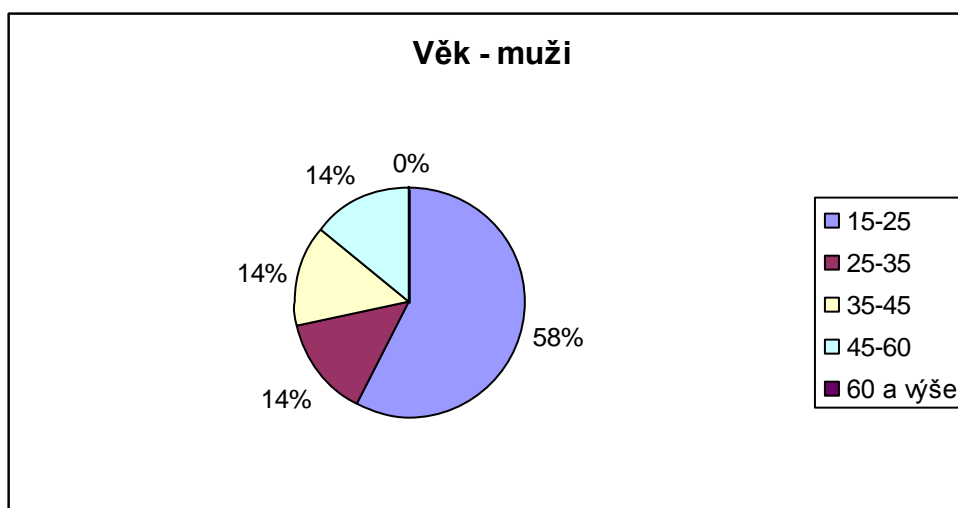

Z grafů vyplývá, že žen se středoškolským vzděláním je více než mužů. Oproti tomu mužů s vysokoškolským vzděláním je méně než žen. To odpovídá tomu, že ženy na vesnici po střední škole více zakládají rodinu a nebo odcházejí do práce, kdežto muži dál studují nebo si zvyšují vzdělání při zaměstnání, aby zajistili rodině dobré finanční příjmy.

Tabulka č. 26: Věk - muži

Věk	15-25	25-35	35-45	45-60	60 a výše
Muži	4	1	1	1	0

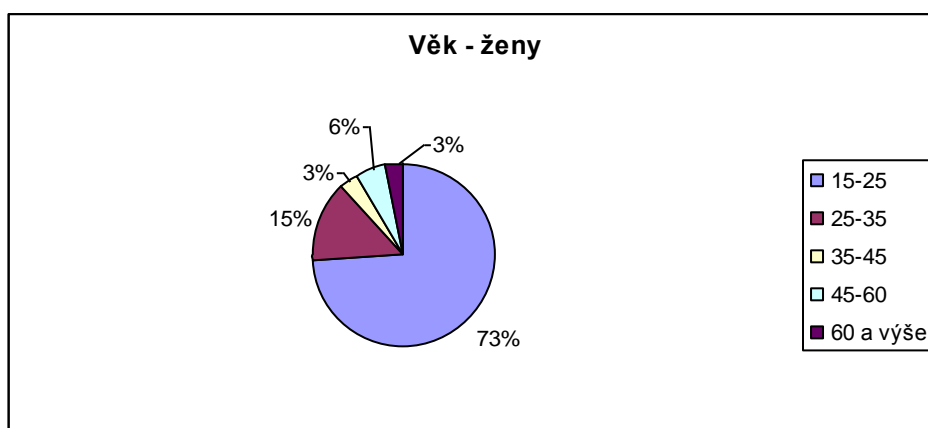
Graf č. 3: Věk- muži

Tabulka č. 27: Věk – ženy

Věk	15-25	25-35	35-45	45-60	60 a výše
Ženy	25	5	1	2	1

Graf č. 4: Věk – ženy

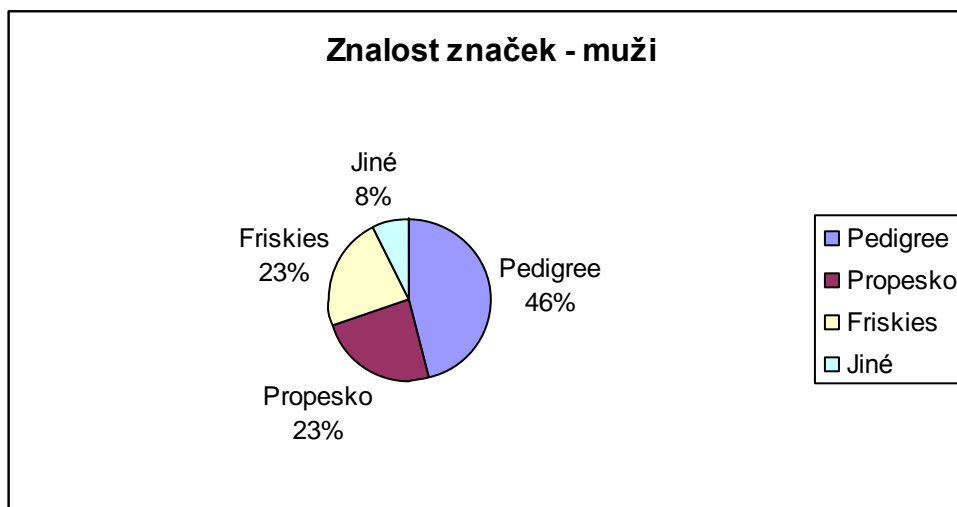

Věkové rozložení žen je mnohem pestřejší než u mužů. Žen i mužů je nejvíce mezi 15 – 25 lety. Ale u mužů jsou už další kategorie velmi vyrovnané, zatímco u žen kolísají.

Tabulka č. 28: Znalost značek – muži

Značky	Pedigree	Propesko	Friskies	Jiné
Muži	6	3	3	1

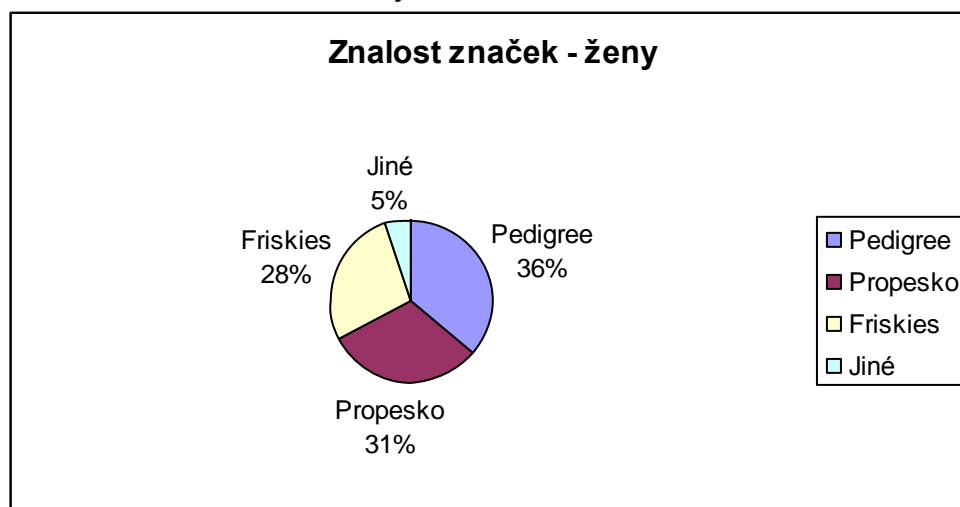
Graf č. 5: Znalost značek – muži

Tabulka č. 29: Znalost značek - ženy

Značky	Pedigree	Propesko	Friskies	Jiné
Ženy	22	19	17	3

Graf č. 6: Znalost značek - ženy

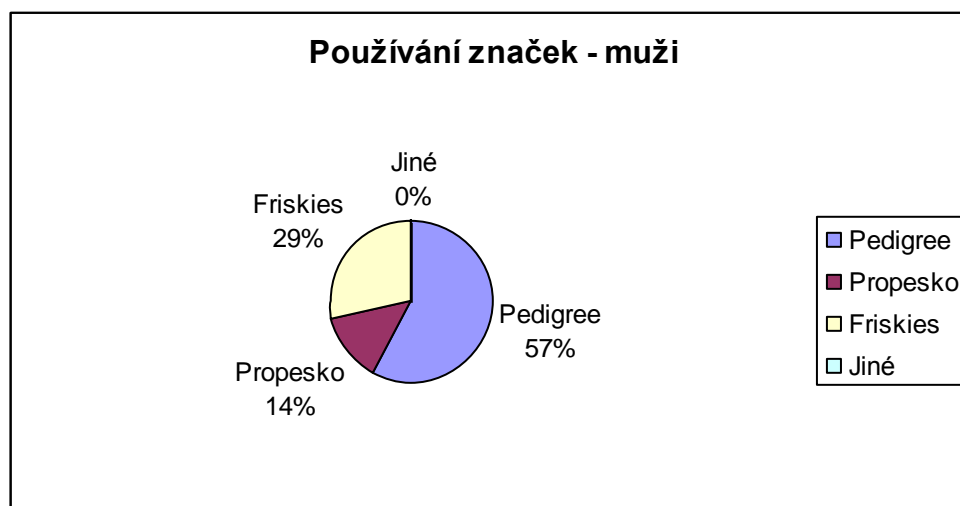

Ženy i muži nejvíce znají značku Pedigree. Na druhém místě u mužů jsou shodně Propesko a Friskies kdežto u žen je na druhém místě Propesko a až na třetím místě Friskies. Mezi jiné značky, které lidi znají, patří Purina, Brit-Care.

Tabulka č. 30: Používání značek – muži

Značky	Pedigree	Propesko	Friskies	Jiné
Muži	4	1	2	0

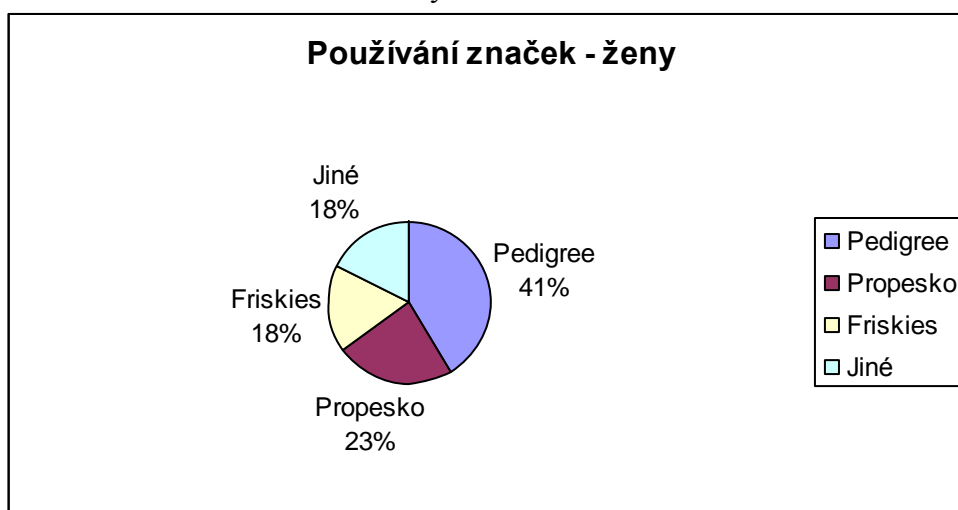
Graf č. 7: Používání značek – muži

Tabulka č. 31: Používání značek – ženy

Značky	Pedigree	Propesko	Friskies	Jiné
Ženy	7	4	3	3

Graf č. 8: Používání značek – ženy

Muži i ženy nejvíce kupují pro své psy značku Pedigree. To může být dáno mnoha důvody např.

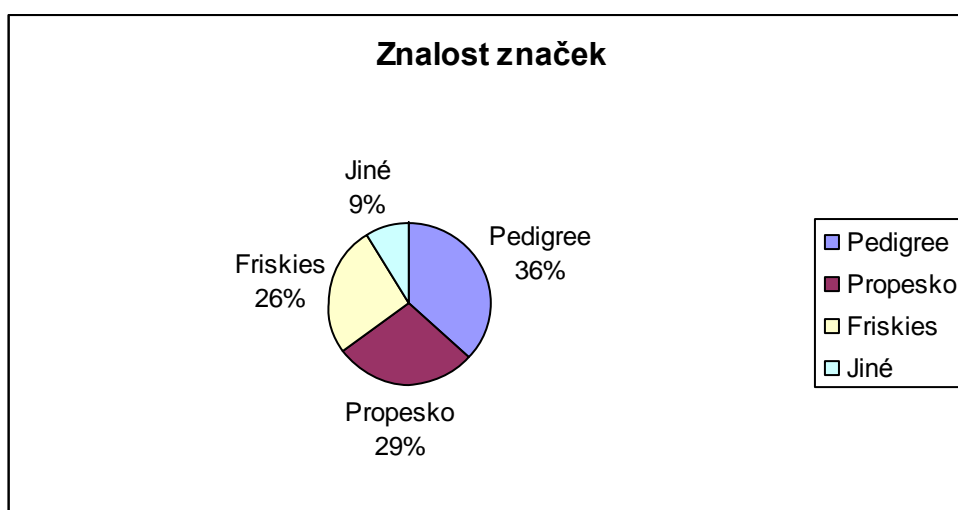
- jak už vyplývá z dotazníku, lidé tuto značku nejvíce znají,
- je známá z reklam v médiích
- je cenově dostupná.

Na druhém místě u mužů je Friskies a na třetím místě Propesko. Ženy mají preference obrácené. Mezi jinými značkami se byly Proplan, Purina ale také se objevila odpověď „nejlevnější.“

Tabulka č. 32: Znalost značek

Značky	Pedigree	Propesko	Friskies	Jiné
Počet lidí	28	22	20	7

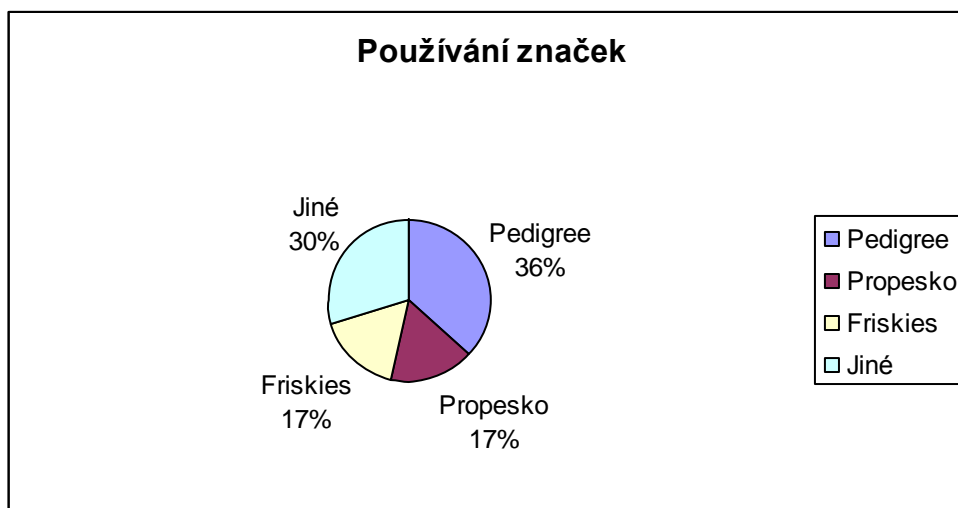
Graf č. 9: Znalost značek

Tabulka č. 33: Používání značek

Značky	Pedigree	Propesko	Friskies	Jiné
Počet lidí	11	5	5	9

Graf č. 10: Používání značek

Tyto dva grafy potvrzují, že nejznámější a nejvíce kupovanou značkou je Pedigree. Druhou je nejznámější značkou je Propesko a třetí Friskies. Ale lidí tyto dvě značky kupují úplně shodně.

5. Závěr

Cílem této práce bylo vytvořit přehled krmiv a pomocí dotazníku zhodnotit trh s těmito výrobky.

Na trhu v České republice jsou zastoupeni mnozí výrobci. Jedná se o výrobce jak s celosvětovou působností (Pedigree, Candy, Brit) tak i regionální (Fitmin, Propesko). Ve svém portfoliu výrobků mají sortimentně zastoupeny většinou všechny skupiny (jak věkově, tak podle plemen ale i podle zátěže psů). Velká část výrobců nabízí své produkty převážně v granulích. Oproti tomu Propesko má své produkty více v konzervách.

Z provedeného dotazníkového šetření je zřejmé, že lidé nejčastěji krmí svého psa kombinací granulí a zbytků z kuchyně. To je dáno tím, že lidé na vesnici mají svého psa spíše jako hlídačiho a nehledí tak na jeho výživu a dají mu do krmné dávky vše, co zbyde od stolu.

Z faktorů, které ovlivňují respondenty při výběru psího krmiva, je na prvním místě již osvědčený výrobek (42 %). Na druhém místě jsou současně cena a složení výrobku (39 %). Překvapující je, že 70 % všech dotázaných čte složení výrobku, ale pouze 30 % ví, jak se takový produkt vyrábí.

Mezi nejpoužívanější značky patří Pedigree (36 %), jiné např. Purina, Royal Canin (30 %) a na stejné Friskies a Propesko 17 %. Nejznámější značkou je Pedigree (28 %) dále pak Propesko (22 %), Friskies (20 %).

6. Přehled použité literatury a zdrojů

Tištěné zdroje:

- BARLÍK, D. (1988): Chováme psy. Bratislava, Příroda, vydavatelstvo kníh a časopisov, n.p., 155
- BURDA PRAHA (2011). Krmení zasyrova. *Časopis Katka*, 38/2011: str. 73. ISSN 1211-1546
- DR. FOGLE, B. (1993): A Dorling Kindersley book. London, Dorling Kindersley Limited, str. 52-59.
- HALM, V. (2011). Chovatelská stanice Fitmin. *Svět psů*, 7/2011: str. 25. ISSN 1211-2976
- HARUTHAITHANASAN, V., CHOMPREEEDA, P., OUPADISSAKOON, CH. (1989). Development of dog food using imatured aflatoxin-freed troufnut kernels. 8. *Thailand National Groudnut Meeting, 3-5 May Roi-Et*.
- HEGEDUS, M., FEKETE, S., SOLTI, L., ANDRASOFSZKY, E., PALLOS, L. (1998). Assessment of nutritional adequacy of the protein in dog foods by trials on growing rats. *Acta Veterinaria Hungarica*, 46: str. 61-70. ISSN 0236-6290
- HEGEWALD-KAWICH, H. (1996): Hunde richtig verstehen. Mnichov, Mosaik Verlag, GmbH, str. 106-115. ISBN 80-7176-395-0.
- HROMAS, J., MLEJNEK, J. (2008): Myslivost. Písek, Matice lesnická s. r. o. str. 351-352. ISBN 978-80-86271-00-2.
- JIRÁSEK, J. (2010). Výživa ve vazbě na suroviny. *Magazín Fitmin, Zima/2010*: str. 10-11. ISSN
- JIRÁSEK, J. (2010). Konzervace. *Magazín Fitmin, Zima/2010*: str. 14. ISSN
- JIRÁSEK, J. (2011). Není tuk jako tuk- mohou za to mastné kyseliny. *Magazín Fitmin, Jaro/2011*: str. 8-11. ISSN
- KHUMVONG, D. (2010). Effect of anti-retrogradation agents in canned cooked rice. *48. Kasetstart University Anual Conference, 3-5 February Bangkok*
- KOLOŠ, M. (2010). Český obchodní tým. *Magazín Fitmin, Jaro/2010*: str. 20-21.
- LOUČKA, R. (2010). Jak štěně správně krmit. *Magazín Fitmin, Jaro/2010*: str. 12-13. ISSN
- MINERVA (2006). Správná výživa štěněte. *Svět psů*, 9/2006: 26-27. ISSN 1211-2976
- PROCHÁZKA, Z. (1994): Chov psů. Brno, vydáno vlastním nákladem autora, 280 str.. ISBN 80-209-0015-2.
- REECE, W.O. (2011): Fyziologie a funkční anatomie domácích zvířat. Praha, Grada Publishing, a. s., str. 316. 978-80-247-3282-4
- SMRČKOVÁ, L. (2011). Ovoce a zelenina – ano, nebo ne?. *Svět psů*, 8/2011: str. 36-37. ISSN 1211-2976
- STRÁNSKÁ L. (2010). Označování krmiv pro zvířata v zájmovém chovu. *Magazín Fitmin, Zima/2010*: str. 15-17. ISSN

STRÁNSKÁ L. (2011). Základem dobrého krmiva je vždy kvalitní a bezpečná surovina. *Magazín Fitmin*, Jaro/2011: str.12-13. ISSN

SUCHÝ (2001). Dietetické základy výživy psů. *Veterinářství*, roč. 51, č. 6: str. 8-10 příloha. ISSN 0506 8231

SŮVEGOVÁ K., MERTIN, D. (1994): Potřeba živin a výživná hodnota krmiv pro psov. Nitra, Výzkumný ústav živočišné výroby, 61 str. ISBN.

TAYLOR, D. (1990): The Ultimate Dog Book. London, Dorling Kindersley, Limited, str. 206-207. ISBN 80-7161-013-5

TÝM MARKETINGU FITMIN. (2011). Inovace produktů řady Fitmin pro psy. *Magazín Fitmin*, Jaro/2011: str.8. ISSN

ŽELEZNÝ, L. (2011). Krmení psa syrovou stravou (BARF). *Svět psů*, 7/2011: str. 14. ISSN 1211-2976

Internetové zdroje

Aida [online] [cit. 2011-12-12] dostupná z WWW: <http://www.ajda.cz/purina-dog-chow-puppy-junior-large-breed-15kg.html>

Analýza potravy pro psa [online] [cit. 2011-10-08] dostupná z WWW: <http://www.faraonpetfood.cz/analyza-krmiva-pro-psa-x31047> >

Astor [online] [cit. 2012-01-06] dostupná z WWW: <http://www.dobrekrmeni.cz/astor-mix-pro-dospele-psy/>

Astor [online] [cit. 2012-01-06] dostupná z WWW: <http://www.dobrekrmeni.cz/astor-energy-pro-dospele-psy-v-zatezi/>

Candies [online] [cit. 2012-01-06] dostupná z WWW: http://www.candies.cz/scripts/index.php?id_nad=11

Candies [online] [cit. 2012-01-06] dostupná z WWW: http://www.candies.cz/scripts/index.php?id_nad=19

Co je to BARF? [online] [cit. 2011-11-03] dostupná z WWW: http://www.manwe.eu/index.php?option=com_content&view=article&id=4&Itemid=3

Darling – konzervy pro štěňata [online] [cit. 2012-02-16] dostupná z WWW: <http://psi.canis-prosper.cz/2294/darling-400g-junior-dog-1ks-24ks.html>

Darling – konzervy pro dospělé psy [online] [cit. 2012-02-16] dostupná z WWW: <http://www.krmivo-24.cz/konzervy-salamy-psi?darling=1&konzervy=1>

Friskies [online] [cit. 2011-12-12] dostupná z WWW: <http://www.friskies.cz/puppy/junior.aspx>

Friskies [online] [cit. 2011-12-21] dostupná z WWW: <http://friskies.cz/puppy/adult.aspx>

Friskies [online] [cit. 2011-12-21] dostupná z WWW: <http://friskies.cz/puppy/senior.aspx>

Friskies [online] [cit. 2011-12-21] dostupná z WWW :<http://friskies.cz/puppy/mini.aspx>

Friskies [online] [cit. 2011-12-21] dostupná z WWW : <http://friskies.cz/puppy/maxi.aspx>

Friskies [online] [cit. 2011-12-21] dostupná z WWW :
<http://friskies.cz/puppy/2v1.aspx>

Friskies -pamlsky[online] [cit. 2012-02-22] dostupná z WWW :
<http://friskies.cz/puppy/snack.aspx>

Friskies –vitaminy [online] [cit. 2012-02-22] dostupná z WWW :
http://friskies.cz/puppy/dental_popup.htm

Chapii [online] [cit. 2011-12-12] dostupná z WWW: <http://www.krmiva-online.cz/Chappi-v.html>

Chicope [online] [cit. 2011-12-12] dostupná z WWW:<http://www.krmiva-online.cz/Chicopee-v.html>

K-9 [online] [cit. 2011-12-12] dostupná z WWW: <http://www.candy.cz/krmiva-k9-pro-psy#item2>

Krmivo Brit [online] [cit. 2011-12-05] dostupná z WWW: <http://www.krmivo-brit.cz/nas-profil>

Krmivo Brit [online] [cit. 2011-12-05] dostupná z WWW: <http://www.krmivo-brit.cz/krmivo-pro-psy-granule-pro-psy-katalog>

Mastné kyseliny [online] [cit. 2011-12-03] dostupné z WWW:
http://cs.wikipedia.org/wiki/Mastn%C3%A9_kyseliny

Neutram [online] [cit. 2012-01-06] dostupné z WWW: <http://www.candy.cz/krmiva-nutram-pro-psy>

Obecná pravidla výživy psů [online] [cit. 2011-10-08] dostupné z WWW:
<<http://www.veterinarnipece.cz/obecna-pravidla-vyziivy-psu-3383.html>>

Pedigree [online] [cit. 2011-12-12] dostupné z WWW:
<http://www.pedigree.cz/produkt/junior-granule/>

Pedigree [online] [cit. 2011-12-12] dostupné z WWW:
<http://www.pedigree.cz/obsah/o-znacce/>

Pedigree [online] [cit. 2012-01-08] dostupné z WWW:
<http://www.pedigree.cz/produkty-kat/adult/>

Pedigree [online] [cit. 2012-02-17] dostupné z WWW:
<http://www.pedigree.cz/produkty-kat/junior/>

Propesko [online] [cit. 2012-02-17] dostupné z WWW: <http://www.krmivo-24.cz/konzervy-salamy-psi?propesko=1>

Pro Plan krmivo pro štěňata [online] [cit. 2011-12-12] dostupné z WWW:
<http://www.proplan.cz/www/cz/stenata/>

Pro Plan krmivo pro má plemena dospělých psů [online] [cit. 2012-03-22] dostupné z WWW: <http://www.proplan.cz/www/cz/mala-plemena-2/>

Pro Plan krmivo pro velká plemena dospělých psů [online] [cit. 2012-03-22] dostupné z WWW: <http://www.proplan.cz/www/cz/velka-plemena-2/>

Pro Plan krmivo pro dospělé psy všech plemen [online] [cit. 2012-03-22] dostupné z WWW: <http://www.proplan.cz/www/cz/vsechna-plemena-2/>

Pro Plan krmivo pro starší psy [online] [cit. 2012-01-08] dostupné z WWW:

<http://www.proplan.cz/www/cz/starsi-psi/>

Pro Plan krmivo pamlsky [online] [cit. 2012-02-22] dostupné z WWW:

<http://www.proplan.cz/www/cz/pamlsky-2>

Purina [online] [cit. 2011-12-12] dostupné z WWW:

<http://www.friskies.cz/about.aspx>

Purina Dog Chow [online] [cit. 2012-01-011] dostupné z WWW:

<http://krmeni.cz/kategorie/purina-dog-chow-375>

Rozdělení krmiva [online] [cit. 2011-12-05]

dostupné z WWW: <http://www.ajda.cz/granule-pro-psy/>

Správné krmivo [online] [cit. 2011-10-10] dostupné z WWW:

<<http://www.jakkrmit.cz/spravne-krmivo/>>

Výživa psa [online] [cit. 2011-11-03] dostupné z WWW:

<<http://baron.cz/pes/prirodni-lekarna/clanky/vyziva-psy-jidelnicek-prirozene-syrove-stravy/i-0>>

WALTHMAN.: Fakta o bílkovinách = proteinech [online] [cit. 2011-10-11]

dostupné z WWW.: <http://www.vyzivapsuakocek.cz/clanky-o-vyzive/psi/zakladni-slozky-potravy/fakta-o-bilkovinach-proteinech/>

7. Přílohy

Příloha č. 1: Dotazník k problematice

Dotazník k problematice „PET FOOD“-krmivo pro psy

1. Pohlaví:

- a) muž
- b) žena

2. Jaké máte vzdělání?

- a) základní
- b) středoškolské
- c) vysokoškolské

3. Věk:

- a) 15-25
- b) 25-35
- c) 35-45
- d) 45-60
- e) 60 a výše

4. Čím krmíte svého psa?

- a) granule pro psy
- b) konzervy pro psy
- c) kombinace granule+konzervy
- d) zbytky z kuchyně
- e) jiný způsob-vypište prosím

5. Který z následujících faktorů Vás ovlivňuje při výběru psího krmiva?

- a) cena
- b) reklama
- c) složení výrobku
- d) již vyzkoušený výrobek
- e) objem balení
- f) jiný faktor – vypište prosím

6. Čtete složení výrobku?

- a) ano
- b) ne

7. Víte, jak se vyrábí krmivo pro psy?

- a) ano
- b) ne

8. Jaké znáte značky krmiva pro psy?

- a) Pedigree
- b) Propesko
- c) Frieskies
- d) jiné krmivo-vypište prosím

9. Jaké značky krmiva používáte?

- a) Pedigree
- b) Propesko
- c) Frieskies
- d) jiné krmivo – vypište prosím